Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

14

JOI, 3 APRILIE
1969, ANUL III (80)

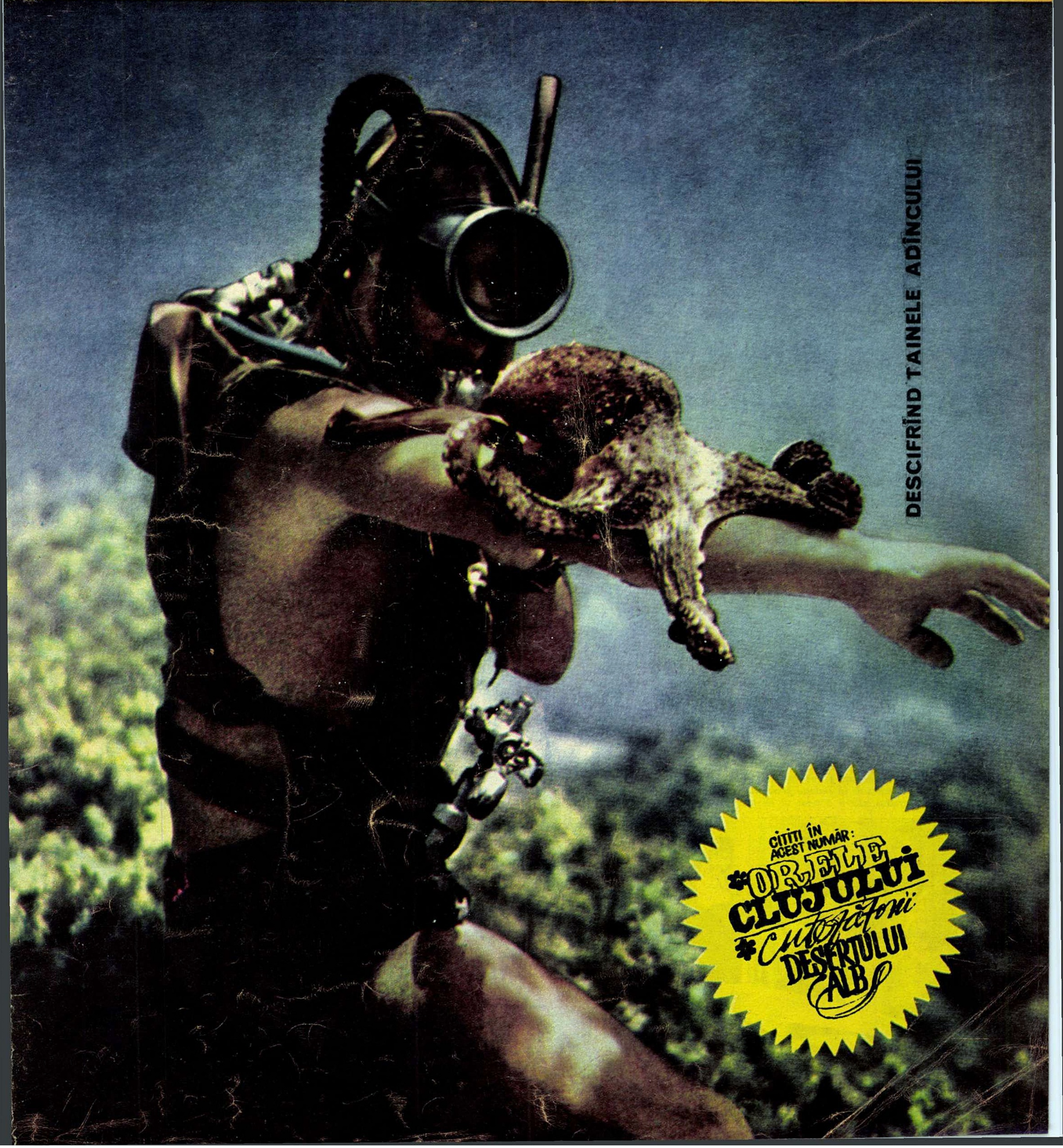

DESCIFRÎND TAINELE ADÎNCULUI

CITITI ÎN
ACEST NUMĂR:

*ORELE CLUJULUI

*Cutezătorii DEȘERTULUI ALB

VIZITA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN TURCIA

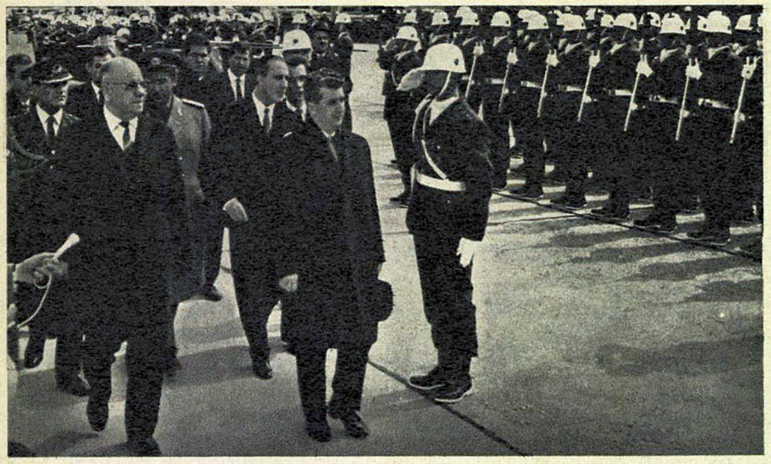

Intre 24 şi 29 martie, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, împreună cu soţia, a făcut o vizită oficială în Turcia, la invitaţia preşedintelui Republicii Turcia, Cevdet Sunay şi a soţiei sale. Preşedintele Consiliului de Stat a fost însoţit de Ilie Verdeţ, prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, cu soţia, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, cu soţia, Octavian Groza, ministrul energiei electrice, Nicolae Nicolae, adjunct al ministrului comerţului exterior.

Vizita preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România în Turcia a constituit un important eveniment al vieţii internaţionale, un moment remarcabil în relaţiile de colaborare multilaterală între cele două ţări. Ea a prilejuit un rodnic schimb de păreri cu privire la evoluţia situaţiei internaţionale, cu privire la prietenia dintre popoarele român şi turc; la dorinţa sinceră care le animă de a-şi construi în pace propriul destin, de a contribui la îmbunătăţirea climatului internaţional, pe baza înţelegerii şi stimei, a respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, avantajului reciproc.

Necontenit, în timpul vizitei oficiale în Turcia, înalţii oaspeţi români s-au bucurat de o caldă, cordială primire, expresie a sentimentului de stimă pe care poporul turc îl nutreşte faţă de poporul nostru, faţă de conducătorii României, în frunte cu preşedintele Nicolae Ceauşescu.

1: La sosirea pe aeroportul Esenboga din Ankara, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, şi preşedintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, trec în revistă garda militară de onoare.

2: Aspect din timpul convorbirilor oficiale româno-turce.

3: Tovarăşul Nicolae Ceauşescu primind diploma de cetăţean de onoare şi cheia de aur a capitalei Republicii Turcia.

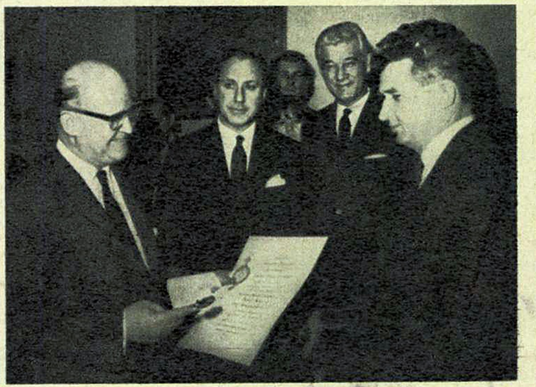

* * *

O adevărată întîlnire pe arena... istoriei, geografiei, literaturii, a avut loc de curînd între reprezentanţii pionierilor din oraşele Timişoara şi Sibiu, în cadrul unui interesant concurs de la Palatul pionierilor din Bucureşti, unde, după cum vedeţi, fotoreporterul nostru a ţinut să fie neapărat prezent.

RADAR

Cutezătorii

1-Primăvara într-un reuşit carnaval (Şcoala generală 122 Bucureşti).

2- După o clipă de gîndire, emoţiile au fost biruite şi participanţii la Olimpiada de matematică au luat startul. Gazda: Şcoala generală nr. 60 din Bucureşti. Olimpicii: pionierii şi şcolarii de la Şcolile generale nr. 50, 46, 64 şi Liceul nr. 15.

3- Din fotografie vă zîmbesc un grup de elevi de la Şcoala generală din oraşul Victoria, autorii acestei hărţi neobişnuite. Neobişnuită, fiindcă este electrică iar beculeţele se aprind numai dacă răspunsul la întrebarea profesorului este bun. Tinerii constructori ţin să mulţumească prin revista noastră lui Bihari Alexandru, unul din părinţii entuziaşti, care i-au ajutat să ducă lucrarea la bun sfîrşit.

4- Pionierii din comuna Runcu au învăţat paşii vechi de joc românesc de la bunicii lor şi de la cei foarte bătrîni din sat. Un punct forte în programul prezentat de ei în cadrul Festivalului cultural-artistic la care au fost răsplătiţi cu ropote de aplauze.

5- Un arcuş, o vioară, sensibilitate, multă pasiune, pe scurt o «tînără speranţă»: Liviu Bîrzu din Botoşani.

ECRAN

CUTEZĂTORII

▲ NU, NU E VORBA DE O CASCHETĂ MIRACULOASĂ, ŞI TOTUŞI...

100 DE ZILE ÎN ATLANTIC ŞI AMINTIRI DE LA 12 ANI

Atenţie! Stop! Înălţime măsurată: planetă Venus h_1 34°10′ la ora A 19^h 34′26″. În faţa sextantului, ofiţerul de cart efectuează ciudate calcule astronomice. Cu ajutorul miraculosului instrument, astrul se supune şi coboară la linia orizontului spre albastrul fremătător al oceanului. De data aceasta, ora şi punctul estimat reprezintă momentul şi locul de întîlnire a două generaţii de cutezători: locotenentul Toma Lucian, întors de curînd din ultimul său voiaj de 100 de zile în Atlantic pe bordul traulerului «Galaţi» şi prietenii săi, elevi la şcoala unde a învăţat, mai exact Şcoala generală nr. 146 din Bucureşti. **Aici, în aceeaşi clasă, a V-a, în urmă cu 16 ani se înfiripa visul său de a deveni marinar. «Poate ca mulţi dintre voi, pe atunci mă şi vedeam «căpitan la 15 ani», le spune tînărul marinar, aidoma eroului din romanul lui Jules Verne. Tot atunci m-am hotărît să concretizez, proiectul unui vas. Aşa s-a născut crucişătorul «Avanti». (Impulsiv şi simbolic nume!) Destul de fragil însă, vasul meu n-a rezistat decît foarte puţin. A rămas doar o epavă scufundată în apele mereu străvezii ale copilăriei, la vîrsta primilor paşi spre vasta geografie a lumii. Pionier fiind, doream să fiu un «cutezător» şi colegii mă considerau «asul» concursurilor de înot. O întîmplare petrecută la vîrsta de 13 ani a făcut ca marea să nu mi se mai înfăţişeze doar ca o întindere nesfîrşită de azur, pe care navigau visele mele îndrăzneţe. Cînd am cunoscut-o în plină furtună, am învăţat că cel mai de**

(continuare în pag. 7)

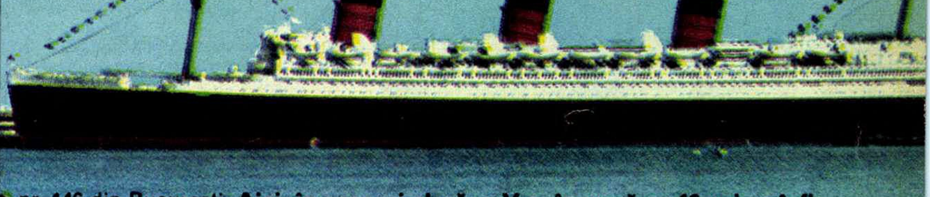

VIORILE DIN REGHIN ÎN PATRIA LUI STRADIVARIUS ŞI AMATI?

DA!

SPUN Cutezătorii

Pitorescul oraş de pe malul Mureşului, cunoscut şi pentru viorile ce se fabrică aici, şi-a trimis în Italia, patria lui Stradivarius şi Amati, viori! Însăşi celebra Scala din Milano a comandat, la Reghin, viori pentru orchestra ei. Dar drumul molidului românesc în lume e mult mai lung. El trece, sub forma mult aşteptatelor viori cu calităţi excepţionale, prin Anglia, Turcia, Statele Unite, Israel, Canada, Norvegia, Australia, Danemarca. Pretutindeni viorile din Reghin duc cu ele glasul pădurilor noastre şi faima meşterilor lutieri români, din ce în ce mai apreciaţi.

VA BATE O INIMĂ ARTIFICIALĂ?

DA!

SPUN Cutezătorii

De mai bine de un an lumea întreagă vorbeşte despre grefele inimii, de transplant cardiac.

La noi în ţară, doctorul Mircea Iacobescu a realizat o inimă artificială ingenioasă pentru experimentarea pe animale. Inima artificială concepută de medicul român este confecţionată din material plastic, avînd cavităţi, «artere» şi «vene» similare celor naturale. Chiar «cămaşa» etanşă care acoperă aparatul, corespunde membranei anatomice care înveleşte inima. Sursa energetică este formată din microbaterii uscate, dar în viitor autorul preconizează folosirea energiei atomice. De curînd, ziarele au anunţat că un grup de medici din Italia au realizat o inimă asemănătoare.

După studii şi încercări şi ale altor chirurgi: americani, sovietici şi japonezi se prevede inimii sintetice o utilizare mai largă decît a grefelor.

PITAGORA POATE FI CONCURAT?

DA!

SPUN Cutezătorii

Maşinile electronice de calcul rezolvă azi milioane de operaţii pe secundă. Mai puţin ambiţioşi Ştefani Mihai, Oprean Gheorghe, Luca Umbriţa, Stănilă Rodica, Dăneţ Ioan şi Besoiu Ştefan de la Casa pionierilor din Sebeş construiesc împreună, printr-un ingenios sistem electric combinativ, o maşină de rezolvat probleme de matematică şi fizică.

Cu aceasta maşina cu care vor să-l concureze pe Pitagora, cutezătorii constructori se vor prezenta la concursul Minitehnicus.

1

2

3

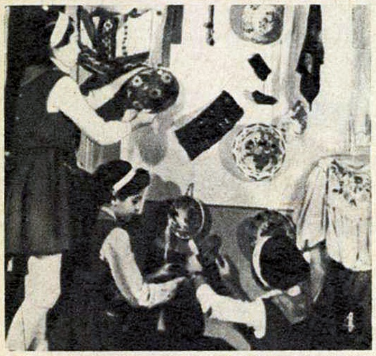

4

5

6

PALETA

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Fetița trăiește undeva «pe Argeș în sus». Degetele ei nu pot să stringă bine creionul. Sînt anchilozate de reumatism. O găsim cu toate acestea în catalogul clasei a III-a. Are note bune. Vine acasă la ea învățătorul, departe, departe, la marginea satului unde mama ei lucrează coșuri de răchită și copăi, și învață împreună. Fetiței îi place mai mult decît orice să picteze. Pensula, oricît de ușoară, îi copleșește însă puterea. Și atunci fetița pictează de-a dreptul cu degetele. Înmoaie degetele în pasta vopselei și, pe coala de hîrtie, ca pe un petic de cer încep să se înfiripeze curcubeie de lumină. Vreți să știți dacă și cît de bine izbutește? Iată: anul trecut de «Ziua pionierilor» premiul I pe țară pentru pictură a fost atribuit unei fetițe cu numele Bologa Vasilica din clasa a III-a a Școlii generale din comuna Vulturești-Argeș. Fetiței noastre!

Copila nu poate umbla. Deocamdată. Merge greu. Și totuși de cîteva ori pe lună — plouă-ninge — o găsim în banca ei, la școală. V-am spus: fetița nu se poate măsura cu glodurile, cu zloata. Și atunci? Se întîmplă de cîteva ori pe lună un miracol? Eu nu i-aș spune așa. Ceea ce se întîmplă poartă un nume mult mai simplu și mult-mult mai adevărat: faptă pionierească. Pe rînd, prin rotație, pe Vasilica o aduc în mijlocul lor colegii ei. Apoi o duc înapoi, acasă. De ce fac aceasta? Poate pentru că l-au văzut pe profesorul lor, Ion Mărgescu, procedînd la fel. Poate pentru că știind marea bucurie a fetiței de a se afla în mijlocul lor, se împărtășește fiecare din această bucurie. Poate pentru că în inima lor și-a făcut loc acel grăunte care, odată încolțit, o singură dată încolțit, te subjugă pentru totdeauna cauzei sale și pe care îl numim prietenie. Poate pentru toate aceste motive la un loc, înmănunchiate de la sine într-unul singur absolut suficient; ei sînt pionieri. *Pur și simplu nu pot proceda altminteri.*

Acești copii știu ce au de făcut. Iar eu nu vreau decît să string aceste mîini firave care, cu marea exactitate a dăruirii, știu ce au de făcut.

Timpul liber în fapte și imagini ●●●●●●●●●●●

Din corespondența sosită la redacție am ales pentru voi cîteva secvențe:

APLAUZE LA RAMPĂ

De la un timp încoace, virtuoșii scenelor sînt într-o continuă alertă. **Festivalul cultural-artistic al pionierilor și elevilor,** a cărui fază finală va începe peste cîteva zile, polarizează toată atenția lor. Și cum laurii succesului nu se lasă culeși prea ușor, în toate școlile repetițiile și spectacolele de verificare sînt la ordinea zilei.

Artiștii amatori de la **Școala generală nr. 4 din Cîmpulung-Moldovenesc** sînt pricepuți valorificatori ai folclorului local. Cîntecele populare, dansurile și legendele interpretate pe scenă, precum și pitoreștile costume specifice nordului Moldovei i-au situat deocamdată pe locul I la faza județeană a amintitului concurs. Pentru faza finală ei vor prezenta o șezătoare plină de pitoresc (foto 1).

RACHETISTELE

Un grup de pioniere din Botoșani și-au propus să spulbere și ultimele rămășițe ale monopolului pe care băieții îl puseseră asupra... rachetelor. Cum adică, ele n-ar putea deveni tehnicieni sau ingineri pricepuți în construcția acestor mijloace de transport, care într-un viitor apropiat vor fi la fel de obișnuite cum sînt azi automobilele, de pildă? Și nu numai că și-au pus întrebarea aceasta, dar au trecut și la fapte. S-au înscris în cercul de racheto-modelism al Casei pionierilor și... Și acum, priviți, primele patru rachete pe care le-au construit fetele abia așteaptă să-și ia zborul spre înălțimi (foto 2).

UN MUZEU ZOOLOGIC...

La **Școala generală din Voicești, județul Vîlcea** un grup de pionieri, pasionați naturaliști, au o ambiție lăudabilă: să facă un muzeu în care întreaga faună locală să fie reprezentată cît mai complet. E adevărat, deocamdată, după cum puteți vedea și voi (foto 3), exponatele pot fi numărate pe degete. Dar nu-i nimic, încetul cu încetul... Cunoașteți proverbul, credem, la fel de bine ca și ei. Peste un an, cel mult doi, cine va vrea să-și facă o imagine completă despre fauna împrejurimilor comunei Voicești, va trebui să treacă neapărat și pe la muzeul școlii.

... ȘI ALTUL ETNOGRAFIC

Fiecare cu pasiunea lui: unii explorează zoologia, alții însă — precum aceste eleve de la **Școala generală nr. 123 din Capitală** — sînt preocupați de etnografie. Muzeul lor etnografic (foto 4) e un adevărat tezaur de... cusături, costume, ceramică etc. etc. Adună exponate din toate colțurile țării, fie personal (cînd merg în excursii), fie prin corespondența bogată pe care o întrețin cu pionierii de la alte școli.

... VINE, VINE PRIMĂVARA

E o melodie pe care pionierii de la **Școala generală nr. 12 din Cluj** o cîntă cam de mult, de pe cînd zăpada mai era încă stăpînă peste plaiurile noastre. De fapt se gîndeau la venirea **«Săptămînii primăverii»,** pentru întîmpinarea căreia s-au pregătit din vreme. Pentru păsărelele pe care ei le îndrăgesc și le ocrotesc, în timpul «Săptămînii primăverii» vor prinde în copacii din împrejurimi o mulțime de «căsuțe» (foto 5).

CAMPIOANELE

Se putea să lipsească sportul din jurnalul timpului liber? Se-nțelege că nu. De aceea am ales pentru voi una din filele pe care e înscris un frumos succes: **locul I în campionatul orășenesc de mini-baschet** a fost cîștigat nu de mult de **echipa de fete a Clubului sportiv «Cutezătorii»** de la Palatul pionierilor (foto 6).

CRONICĂ PIONIEREASCĂ

DIN NOU VACANȚĂ

este adevărat mică, dar totuși vacanță!

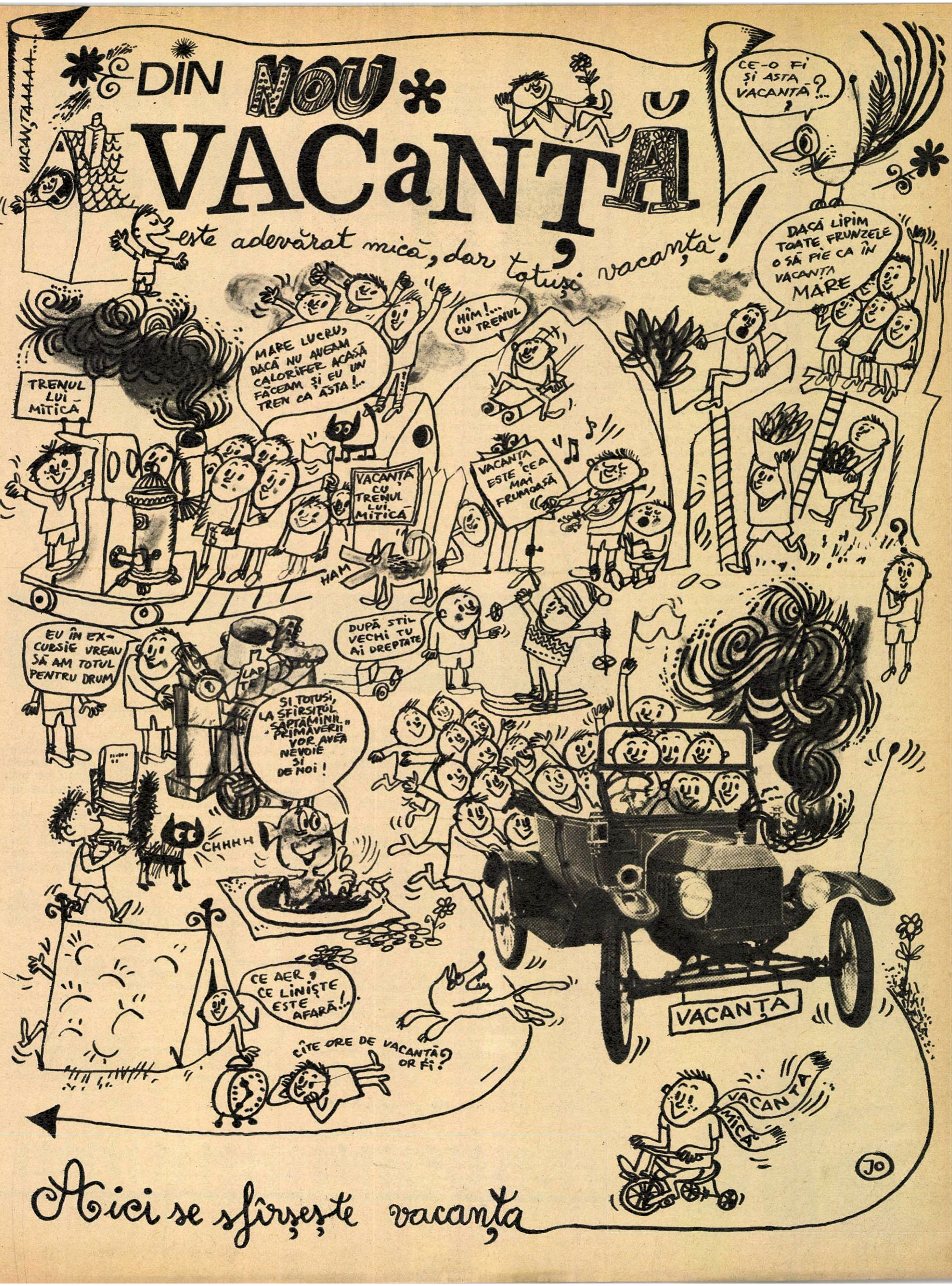
VACANȚAAAAA...
CE-O FI ȘI ASTA VACANȚĂ?...
MARE LUCRU, DACĂ NU AVEAM CALORIFER ACASĂ FĂCEAM ȘI EU UN TREN CA ĂSTA!..
HÎM!... CU TRENUL
DACĂ LIPIM TOATE FRUNZELE O SĂ FIE CA ÎN VACANȚA MARE
TRENUL LUI MITICĂ
VACANȚA CU TRENUL LUI MITICĂ
VACANȚA ESTE CEA MAI FRUMOASĂ
HAM
EU ÎN EXCURSIE VREAU SĂ AM TOTUL PENTRU DRUM
LAPTE
DUPĂ STIL VECHI TU AI DREPTATE
SI TOTUSI, LA SFÎRSITUL „SĂPTĂMÎNII PRIMĂVERII" VOR AVEA NEVOIE ȘI DE NOI!
CHHHH
CE AER, CE LINIȘTE ESTE AFARĂ!..
CÎTE ORE DE VACANȚĂ OR FI?
VACANȚA
VACANȚA MICĂ
JO
Aici se sfîrșește vacanța

BĂRBAŢII CARE CRESC

Povestire de CONSTANTIN DIACONU

Era forfota obişnuită din ajunul oricărei evadări, cînd tribul nostru porneşte la drum, lăsînd cît mai departe în urmă oraşul cu zumzetul lui de stup infernal. Se închideau şi se deschideau uşile, şifonierele, sertarele, se auzeau clinchetele tacîmurilor de aluminiu. Ca de obicei mama se agita, torturată de ideea că nu va avea timp să termine toate pregătirile, sigură că pînă la urmă tot va uita ceva, un obiect foarte important, căruia apoi îi vom simţi cu toţii lipsa. De aceea se zorea, încerca să facă trei treburi dintr-o dată şi, fireşte, se-ncurca în ele. Ştiam, pentru ea urma o noapte albă, iar a doua zi, frîntă de oboseală, avea să aţipească în maşină, străină de tot ceea ce ar fi putut să-i ofere goana şi peisajul. Tata în schimb era calm. Într-o mînă cu pipa stinsă, pe care o ducea din cînd în cînd la gură cu-n gest mecanic, încruntat şi categoric pînă şi-ntr-o asemenea situaţie, se ţinea în preajma ei de parcă prezenţa lui ar fi fost absolut necesară. E adevărat, el transpira închizînd şi cărînd la maşină geamantanele totdeauna încărcate pînă la refuz, încolo însă nu făcea decît s-o deruteze cu sfaturile lui rostite pe un ton sec: «Ar fi bine să pui şi pelerina asta!... Vezi, nu înghesui acolo termosul că se alege praful de el!... Să nu cumva să uiţi capsulele pentru sifonul automat!...» Şi măcar dacă ar fi fost singurul. Dar mai era şi Adina, sora mea mai mică. Tropăia de colo-colo, bucuroasă, nerăbdătoare, tot timpul cu mîna pe ceva; «Pun asta în geamantan, mamă?» Se-nţelege, rar se întîmpla să ia un lucru de trebuinţă. Mama însă, cu răbdarea ei de înger, mai găsea totuşi timp şi resurse să-ncerce s-o convingă că nu, nu trebuie. Nu reuşea totdeauna, mai ales cînd era vorba de păpuşi, şi cînd te aşteptai mai puţin Adina se pornea pe orăcăit.

Ar fi trebuit să fiu şi eu cu ei, să-i ajut sau să-i încurc cu ceva (asta n-avea prea mare importanţă, mama fiind aceea căreia îi revine toată responsabilitatea pregătirilor, pînă în cele mai mici amănunte), dar pentru prima oară nu eram. Mă retrăsesem în camera mea şi stam întins pe canapea, în mînă cu o carte în paginile căreia încercam să mă cufund, fără să reuşesc însă. Ceea ce se petrecea dincolo mă enerva şi, pe deasupra, îmi crea un sentiment stînjenitor de complicitate, de parcă aş fi încheiat în secret un pact cu un duşman comun al familiei noastre, iar acum, în virtutea lui, îi trădam pe ai mei. Nu mă simţeam prea bine, dar eram hotărît să rezist pînă la capăt. O dată şi o dată tot trebuia s-o fac. De la o vreme evadările astea, (din care tata făcuse un adevărat ritual obligatoriu pentru întreg tribul) cu tot cortegiul lor de febrilitate, nervi şi mici mizerii (care în mod inexplicabil se ţin tîrîş după noi precum coada după o cometă, oriunde ne-am duce) mă enervau, îmi dădeau impresia alunecării la suprafaţă, pe o gheaţă subţire, totusi foarte rezistentă, în timp ce dedesupt ştiam apa adîncă, limpede şi inaccesibilă... Era prima oară cînd încercam să mă desprind de ele. Mă pregătisem din vreme, îmi adunasem cîteva duzini de cărţi şi benzi de magnetofon pe care, eliberat de obligaţia temelor şi lecţiilor, intenţionam să le devorez pe îndelete, în singurătate şi reculegere, convins că voi găsi astfel mai multă noutate şi bucurie decît ar fi putut să-mi ofere orice goană prin spaţiu, închis în cuşca tribului nostru, oricît de trepidantă şi inedită ar fi fost ea. Eram hotărît, totuşi gîndul la furtuna pe care sigur aveam s-o stîrnesc, mă neliniştea.

Deodată mi-am dat seama că nu făcusem ceva foarte important: uitasem că fără să le spun nimic, mama îmi va împacheta şi lucrurile mele şi apoi avea să-mi fie mai greu să mă menţin pe poziţie. Am sărit de pe canapea şi-am dat buzna pe uşă. Inima îmi bătea tare şi repede eram emoţionat şi pesemne că aveam o figură cam răvăşită. Apariţia mea bruscă i-a surprins şi toţi trei şi-au întors ca la comandă privirile spre mine, aşteptînd. Pînă şi Adina, de fapt mica şi capricioasa sălbăticiune din ea, a simţit o schimbare plutind în aer şi acum adulmeca, sigură că va urma ceva mai deosebit decît reuşeau să stîrnească orăcăielile ei.

— Nu-i nevoie să împachetaţi şi lucrurile mele. Că eu nu merg în excursie.

Nu-mi recunoşteam vocea. Răguşisem brusc, de parcă aşi fi strigat cîteva ore la un meci de fotbal.

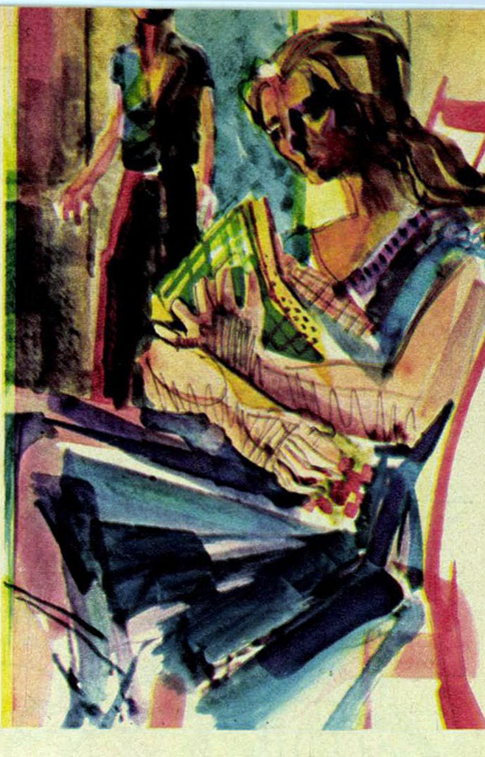

Mama avea braţele încărcate cu rufărie. Şi aşa, ţinînd la piept maldărul acela de lenjerie, apretată şi călcată, s-a aşezat pe primul scaun, obosită dintr-o dată, privindu-mă cu ochii mari, nedumeriţi şi înspăimîntaţi:

— Ce-ai spus? m-a întrebat ea, ameţită, parcă n-ar fi prins sensul cuvintelor mele.

Îmi era milă de ea şi mă durea teama pe care i-o citeam în ochi. Am simţit o pornire aprigă să mă apropii şi s-o iau lîngă mine, aşa mică şi tristă cum era, s-o mîngîi pe părul castaniu, cu rare fire albe şi lungi. M-am stăpînit totuşi, am reuşit să tac şi să rămîn nemişcat acolo în uşă. Tata şi-a dus luleaua la gură şi-a prins să se scotocească prin buzunare după chibriturile pe care, bineînţeles, nu le avea.

— Şi, mă rog, de ce să nu mergi în excursie? s-a hotărît tata să mă întrebe cu vocea blîndă, somnoroasă, aparent indiferentă, tocmai vocea care prevesteşte de obicei furtunile, scurte şi repezi ca ploile de vară, care se consumă deseori între pereţii noştri. Aş fi putut să mă explic, să-i spun ceea ce pînă atunci repetasem în gînd de nenumărate ori. Dar dintr-o dată totul mi s-a părut inutil, aşa ceva ar fi putut şi el să priceapă. Găseam întrebarea brutală, de fapt nu mă surprindea, mă aşteptasem, şi undeva, în adîncul sufletului, deşi tremurător, mă bucuram că se întîmplă tocmai aşa. Nu m-am putut abţine şi-am zîmbit:

— Pentru că nu-mi mai plac excursiile. Îmi convine mai mult să stau acasă. Asta-i!

— Fir-ar să fie! s-a întors tata către mama care continua să stea încremenită pe scaun. În fiecare zi cumpăr cîte două-trei cutii cu chibrituri, dar totdeauna îmi lipsesc. Îmi dispar din buzunare de parcă le suflă vîntul.

Nici măcar de data asta n-avea dreptate. Dimpotrivă, el era acela care o văduvea pe mama de chibrituri luîndu-le de la bucătărie, rătăcindu-le prin buzunare ori uitîndu-le pe unde îşi aprindea pipa. Mama s-a sculat repede, a dat drumul la rufe pe pat şi s-a dus spre bucătărie de unde s-a întors numaidecît cu o cutie cu chibrituri pe care i-a întins-o tăcută. Tata şi-a aprins luleaua, a tras cîteva fumuri, apoi, dintr-o dată, parcă aducîndu-şi aminte de mine, mi s-a adresat din nou:

— Ascultă, băiete, cu mine să nu faci mofturi dintr-astea! Ştii bine că nu admit aşa ceva. Auzi la el, să rămînă singur acasă pentru că nu-i mai place să meargă în excursie... Asta-i bună!... Dar la noi nu te gîndeşti, nu-ţi trece prin minte c-am fi tot timpul îngrijoraţi, că s-ar alege praful de tot concediul nostru?

Îmi vorbea pe un ton în crescendo, totuşi explicativ, concesiv chiar. Ştiam însă ce se ascunde dincolo de el: totala lipsă a oricărui efort, cît de mic, de-a mă înţelege, o ignorare definitivă şi insuportabilă a faptului c-aş putea să am şi eu o părere asupra a ceea ce ar trebui să fac. Şi asta ma durea.

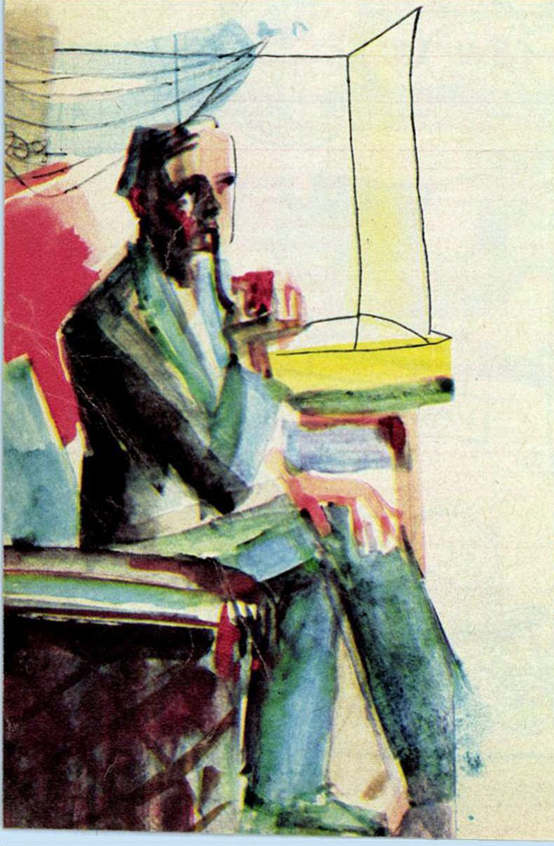

Desene: ION DONCA

— Îmi pare rău, tată, dar așa sînt eu. Mă gîndesc bine înainte de-a lua o hotărîre, dar după asta...

Erau cuvintele lui, întocmai, pe care le folosea ori de cîte ori mama încerca, timidă și speriată, să nu fie de acord cu el în cine știe ce problemă. Evident, nu mi se potriveau de loc, le simțeam ca pe niște haine străine în care, desigur, trebuia să fi fost tare caraghios. Eram însă în stare să-mbrac orice, chiar și o piele de crocodil dacă asta l-ar fi determinat pe tata să se poarte altfel cu mine. Apoi s-a petrecut ceva neașteptat: m-a privit lung, pătrunzător, de parcă atunci m-ar fi văzut pentru prima oară. Și mi-a vorbit ca niciodată de liniștit. În vocea lui nu mai era nici blîndețe, nici asprime, era o voce egală și ștearsă, totuși fermă:

— Bine... Să fie precum dorești... Spune-mi însă, ce-ai să mănînci cincisprezece zile?

Ar fi trebuit să las o clipă-două să se scurgă în liniște. Dar m-am trezit vorbind, grăbit să-l liniștesc:

— A, nici o grijă. Mă descurc eu...

— Probabil c-ai socotit și cît trebuie să-ți las, nu-i așa? Hai, spune!

Am roșit și o neliniște nouă, ciudată, a prins să tremure în mine. Calmul și ironia tatii, neașteptate, mă derutau. Mă simțeam vlăguit, parcă tot sîngele s-ar fi scurs din mine.

— Nu, n-am socotit. Dar cred că am să mă descurc cu...

— Mda! Nu s-ar zice că ești prea pretențios, mi-a spus, ducîndu-și mîna la buzunarul din spate al pantalonilor unde de obicei își ține portofelul cu bani.

În spatele lui mama își frămînta mîinile într-o mută disperare. Înțelesese, în sfîrșit, că totul e cît se poate de serios, îmi căuta privirea, știam însă ce voia și mi-am ferit-o îndărătnic. Tăcută acum, Adina privea la mine ca vițelul la poarta nouă.

Tata a scos din portofel un teanc de bancnote, a numărat cîteva, apoi mi le-a întins cu-n gest incolor, parcă ar fi plătit vînzătorului de la Alimentară.

— Poftim!... Altceva mai dorești?

Altfel, cu totul altfel îmi închipuisem eu discuția noastră: aprigă, îndelungată, plină de argumente și contraargumente, de ambiții și explicații. Și cînd colo ea se încheia ca un film care se termină tocmai cînd începe să devină interesant. N-am scos nici un cuvînt și nici n-am întins mîna. Nu înțelegeam ce se petrece cu mine, dar mi-am dat seama că-mi era foarte greu și să vorbesc, și să mă mișc.

— Doar n-o să mă lași să stau cu mîna întinsă. Cred că chiar așa ceva nu dorești.

Era tot acolo, la trei pași în fața mea, același pe care-l știam dintotdeauna, totuși altul. Nu-l vedeam, pentru că nu mă uitam la el, dar îl simțeam și mai înalt, și mai puternic, parcă ar fi crescut dintr-o dată, ca o statuie ridicată de la pămînt pe verticala postamentului. Cel puțin așa mi se părea mie. Cu inima strînsă am apucat teancul de bancnote, le-am mototolit în mîna transpirată, m-am răsucit ca un mecanism înțepenit și-am intrat în camera mea, închizînd ușa. Acolo mi-am descleștat mîna și-am lăsat hîrtiile acelea bățoase să cadă pe covor, apoi m-am întins pe canapea, obosit.

Știam, eram convins că din clipa aceea niciodată tata nu se va mai purta cu mine ca mai înainte. Aveam toate motivele să mă bucur. Dar nu mă bucuram. Dimpotrivă, eram trist. Mă cuprinsese și mă copleșea o tristețe adîncă, necunoscută, inexplicabilă.

*

Tata șofează excelent. Stăteam lîngă el, ca de obicei, și-i urmăream tăcut mișcările sigure, elegante. Tăcea și el, tăceau și ceilalți. Se auzea numai bîzîitul motorului și fîșîitul cauciucurilor pe asfalt. Și, dintr-o dată, mi-am adus aminte de o promisiune pe care mi-o făcuse cîndva, și m-am trezit întrebîndu-l:

— Tată, cînd ai să mă înveți să șofez?

Nu s-a uitat la mine, era atent la firul șoselei, dar a zîmbit și mi-a răspuns liniștit:

— Mai tîrziu, cînd ai să mai crești...

---

100 DE ZILE ÎN ATLANTIC

(urmare din pag. 3)

preț într-o asemenea împrejurare este calmul. Eram la Eforie. Cu alți doi băieți plecasem la pescuit. Ne îndepărtasem mult de țărm. Ne-a surprins furtuna. Dintr-un moment într-altul, ne așteptam ca barca să se răstoarne. Nu ne-am pierdut curajul. Vîsleam pe rînd. Nu știu nici azi cît a durat lupta cu valurile care se înverșunau împotriva noastră. Sleiți de puteri am ajuns la mal. Anii au trecut. Astăzi sînt marinar și socotesc că-i minunat să-ți faci dintr-o pasiune o îndeletnicire a vieții. Este o meserie într-adevăr bărbătească. Nu uitați, însă, că pentru a deveni marinar se cere însușirea temeinică a cunoștințelor de geografie, matematică și mult sport, în special înotul.»

Interlocutorii îl urmăresc cu atenție și sînt bucuroși să se familiarizeze cu «noțiunile alfa» ale marinăriei. Se derulează, apoi, imagini din călătorii. Impresiile sînt ale unui scrutător al marilor depărtări și ale unui comentator fidel al locurilor unde vasul a acostat.

Bosforul — **Orientul scăldat în soare, și** Buiuk-Deré — **veche așezare care păstrează și azi stilul oriental: bazare, locuințe îngrămădite contrastînd cu siluetele înaltelor minarete și fastul binecunoscut al palatelor.**

Drumul spre Porto Vecchio de Piombino: **noaptea furtună, apoi hulă. Vasul tanghează puternic. La timonă, timp de aproape două carturi, de la ora 23,30 pînă la 6 dimineața, doar trei oameni: comandantul, secundul și ofițer III Toma Lucian — stau de veghe, fără să cunoască oboseala.**

Traulerul «Galați» ancorează apoi în Gibraltar — **această încrucișare de drumuri maritime, poarta de ieșire spre Atlantic. Apoi vasul se îndreaptă spre** Las Palmas de Gran Canaria **unde acostează înainte de a începe pescuitul cu uriașul traul în apele Atlanticului.**

Tinerii urmăreau captivați. Și cine poate ști dacă, peste ani, reporterul nu va consemna întîlniri asemănătoare, numai că în locul marinarului de azi, vor povesti: Florea Cristian sau Fețean Cristian, deocamdată pionieri. Ștafeta va fi preluată și dusă mai departe cu entuziasmul și perseverența cutezătorului.

ILEANA PIȚA

IOANA
DIACONESCU

VIS DE PASĂRE

Eu sînt curată, penele mi-s albe
Rar ondulate pe vînt, cascadă cristalină
Am zborul în sus, vîntul mi-e prielnic
Și gîndul mi-e de aur, aripa de lumină,

Am mult albastru sub pleoape, port în cioc ramură verde

Și apă vie, ca să-i fac nemuritori
Pe cei semeți; îi umplu de cîntare
Și-i fac în marile arene toreadori.

Port cutezanță-n zbor și dragoste pentru vîrsta
Fragedă a plăsmuirilor rotunde,
Vîntu-i prielnic, precum pe corăbii,
Precum în cer, sub cer, în unde.

Eu sînt curată, penele mi-s albe,
Și pentru cei semeți — albastră plăsmuire —
Port apă vie-n cioc, ramură verde
Întru cinstirea vieții, întru nemurire.

UN ZÎMBET CU REVISTA COPIILOR DIN AUSTRIA
Wunderwelt

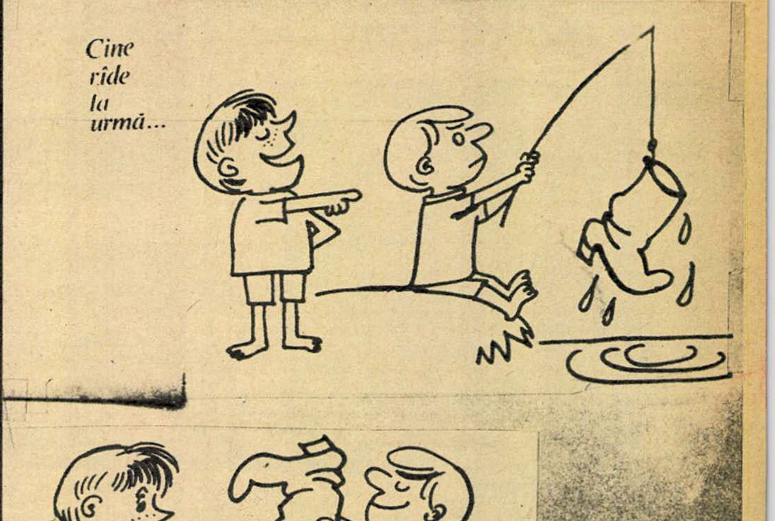

ORELE CLUJULUI

de MIKÓ ERVIN

Bună dimineața, Clujule! Urbie mîndră dintre dealuri, care îți contempli vîrstele în oglinda Someșului. Prin ce mi-ai încălzit inima că se trezește în fiecare zi dornică să-ți dezlege taina?

Poate m-ai vrăjit cu un strop de apă sorbit din acest Someș, despre care se spune că acela care-i încearcă gustul nu-l uită niciodată.

Poate, bătînd malurile tale în fiecare dimineață, caut urmele pașilor ce au trecut pe aici și culeg din valul pasager lumina visătoare a privirilor care te-au scrutat în atîtea dimineți, ca să ni le păstrezi pe vecie: ochii blînzi ai lui Agârbiceanu, privirea pătimașă a lui Emil Isac, cea meditativă a lui Lucian Blaga, privirea gînditoare a lui Gall Gabor, ochii jucăuși ai lui Asztalos Istvan. De cîte ori ți-au dezmierdat apa Someșului acești mari trecători pe malurile tale, care ne-au lăsat moștenire aurul sufletului lor?

Bună dimineața, Clujule! Începe o zi nouă și în marele palat al undelor, proaspăt ridicat ca să-ți poarte gîndul spre cele patru zări. Ecoul vocii tale, mesajul tău pătrund iute, ca lumina dimineții dintre aceste ziduri, peste văi și dealuri, în zeci de mii de cămine, în școli și uzine.

Te-ai deșteptat iar acuma, frumoasă citadelă, ca să-ți îndrepți pașii spre lăcașurile unde-ți făurești istoria și norocul printr-o lăuntrică cinstire a muncii, a încrederii în forțele tale creatoare, adăugînd cu fiecare zi ce trece o nouă mărturie la faima ce face să răsune numele tău și al patriei peste țări și mări.

Aici, pe locuri pustii și părăsite cu vreo două decenii în urmă, în hale moderne și spațioase, care se înscriu în noul peisaj industrial al Clujului ce numără peste cincizeci de fabrici și uzine binecunoscute, în cetăți de sticlă și beton, de proporții impresionante, se fabrică frigul, aici se conservă iarna în uriașele instalații frigorifere care duc faima fabricii **Tehnofrig** din Cluj în zeci de țări ale lumii, încălzindu-ne inima de bucurie și mîndrie pentru meșterii și inginerii noștri, care au știut să creeze în puțini ani o nouă industrie a țării.

Mirajul dimineții trezește din somnul său adînc și un oraș adormit de milenii.

Bună dimineața, Napoca!

Deschide-ți porțile, oraș antic, care ne însoțești cu salutul tău împietrit în vestigii de marmură și granit, păstrate cu atîta știință și pietate în muzeul de antichități, de savantul academician Constantin Daicoviciu — nume prin care această bătrînă inimă a Ardealului, care este Clujul, a devenit și o frumoasă capitală a științelor care cercetează antichitatea.

Și alături de el, cel mai fidel discipol, înscris în linia de continuitate a valorilor, fiul său Hadrian, aduce în plină actualitate, pe un drum însemnat încă de vechea Romă cu pietre kilometrice, sclipirea unei culturi antice.

Bună dimineața, urbie bogată în pietre vechi și ziduri noi, în amintiri și năzuințe ce se înfăptuiesc în oameni care fac să-ți sporească faima!

Bună dimineața Trecut, Prezent și Viitor, care pornești la lucru!

Strada ta matinală vibrează. Mii și mii de fețe, mii și mii de pași te înti-

neresc, oraş al şcolilor cu peste 20 000 de elevi şi încă atîţia studenţi. Copiii tăi deschid în fiecare dimineaţă larg, spre viitor, porţile şcolilor tale. Şi cine ştie, oraş al discipolilor, ce vise cresc după aceste uşi ce se închid la ora 8, ca să înceapă o nouă zi de muncă şi în băncile tale...

A început o zi de lucru în viaţa oraşului meu. Zidurile sale vechi şi noi cu palatele sale, cărora timpul nostru le-a dat rosturi noi, transformîndu-le în muzee şi lăcaşuri de artă, pilaştrii, ogivele şi vitraliile medievale ale vechilor sale ctitorii, a căror artă şi frumuseţe au primit o nouă strălucire prin grija restauratorilor zilelor noastre, monumentala sa statuie ecvestră, tot tezaurul său de clădiri şi monumente ce culminează în acea bijuterie care te fascinează în fiecare zi şi care se cheamă centrul oraşului — îşi începe ziua sa de viaţă, radiind de dimineaţa pînă seara parfumul, poezia, ozonul plin de farmec al pietrei, acel aer pentru care au muncit generaţii şi cu care tu ne împrospătezi tot timpul.

E o zi de lucru obişnuită...

Oamenii tăi se angajează încordaţi în bătălia lor cotidiană pentru ca în trunchiul tău puternic, Clujule, ce creşti cu fiecare zi ce trece, acest nou an să-şi imprime şi el clar inelul vîrstei sale. E ora marilor concentrări, e ora marilor pasiuni, a marilor şi durabilelor creaţii pentru toţi fiii tăi.

Dogorite de căldură, coşurile fabricilor tale se încing cu fiecare oră ce trece. Ard din plin toate cuptoarele tale, din a căror flăcări muncitorii tăi pricepuţi scot aurul industriei noastre. Demni urmaşi ai vechilor olari, ei dau o nouă frumuseţe pămîntului natal atît de îndrăgit, zămislind porţelanul din esenţele sale pure, aceea industrie gingaşă, graţioasă şi unică în ţara noastră, care ne umple căminele de bucuriile intime ale unei ceşti, ale unui vas cu flori, lucrat cu migală de mîinile, mîinile omului...

Grădina botanică. Aici, prin grija atîtor generaţii de savanţi, botanişti şi grădinari, şi-au dat întîlnire toate frumuseţile globului nostru, de la trandafirii parfumaţi pînă la palmierii tropicali şi cactuşii spinoşi. La această oră, ea trăieşte retrasă în castelele sale de sticlă şi visează culorile aprinse ale primăverii, visează cîntec de păsări şi copaci inundaţi de verdeaţă...

E lungă ziua Clujului. Paşii mei se-ndreaptă la ora tîrzie a după-amiezii spre un atelier îndepărtat, o casă de artişti, cocoţată sus pe Cetăţuie, unde lucrează pînă seara tîrziu doi oameni tăcuţi...

Poezia Clujului se degajă nu numai din pietrele şi zidurile zămislite de oameni, de timpuri vechi şi noi, dar şi de artiştii acestui oraş, printre care sculptorul Szervatiusz Jeno este unul dintre cei mai inspiraţi rapsozi.

Poemele lui cioplite în lemn şi piatră dau spaţiului o dimensiune nouă, un ritm şi o linie pline de sensuri adînci. Sub mîna lui fermecată o buturugă se transformă în poezie, în fiinţe vii, în fecioare ale căror trupuri zvelte se înalţă ca nişte unde calde, ca nişte raze luminoase, ca nişte muguri de viaţă spre spaţiile nemărginite ale existenţei. Tezaurul baladelor, folclorul, imortalizate în fibre durabile, dau lemnului rezonanţe eterne. Şi alături de el lucrează un alt mare artist, Szervatiusz Tibor, fiul cioplitorului în piatră şi în lemn, o personalitate complet diferită, cu drumuri proprii, abordînd în arta sa, deopotrivă, lemnul, piatra şi metalul. creatorul sugestivei si dramaticei imagini a lui Doja.

O altă casă. Jos, la poalele Cetăţuiei, aproape de Someş. O casă însemnată în frunte cu o placă de marmură, o casă în care stăpînul a fost şi este versul.

E casa în care a locuit poetul Emil Isac, figură luminoasă a Clujului. Cîntul său prevestitor de vremuri noi, prieteniile sale cu marii poeţi contemporani lui, români şi maghiari, cu Goga şi cu Ady Endre, pasiunea cu care în anii tumultuoşi de după eliberare a participat cu slova, gîndul şi cuvîntul la aşezarea temeliilor spirituale ale socialismului, constituie pentru noi toţi o zestre scumpă, o tradiţie de mare valoare, un exemplu demn de urmat.

Parcă îl revăd în această cameră, la această masă, destăinuindu-se aplecat asupra unei coli de hîrtie, sau vorbindu-i unui tînăr scriitor. Căci cine dintre noi n-a beneficiat, în casa lui primitoare, de sfatul său generos, de zîmbetul său care ne însoţeşte şi astăzi?

E ora destinderilor, e ora jocului, ora bucuriilor — cînd sufletul şi trupul adună forţe noi, elanuri viitoare...

Clujul se îngrijeşte de sănătatea oamenilor săi nu numai prin numeroasele sale instituţii medicale, ci şi prin modernele sale aşezăminte sportive, de odihnă şi cultură. Înfiinţarea parcului sportiv al Universităţii Babeş-Bolyai se leagă de numele proeminentei figuri a şcolii medicale clujene, profesorul Iuliu Haţeganu.

În ultimii ani, alături de acest parc au crescut alte două palate ale sporturilor, unde se antrenează zilnic pasionaţii întrecerilor nautice, luptătorii, pugiliştii, pasionaţii tenisului de masă, care au adus Clujului reputaţie europeană...

Seara e ora teatrelor. Oraşul se întîlneşte cu actorii săi pe cele patru scene ale sale. Teatrul Naţional şi Opera Română, Teatrul Maghiar de Stat şi Opera Maghiară ne aduc mesajul nobil al artei teatrale contemporane şi clasice în toată complexitatea lui...

E oră tîrzie...

Noapte bună, Clujule!

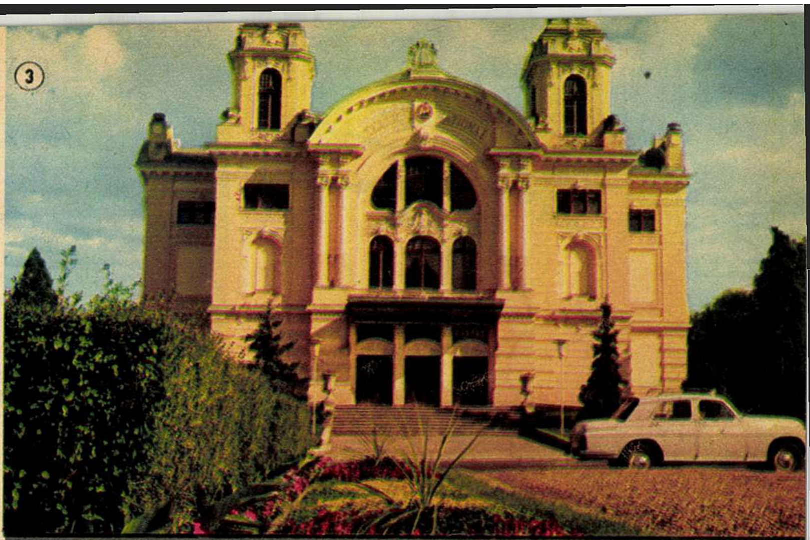

1. CLUJ — PIAŢA LIBERTĂŢII.
2. CARTIERUL GRIGORESCU.
3. TEATRUL NAŢIONAL.
4—5. DOUĂ IMAGINI EXOTICE DE LA GRĂDINA BOTANICĂ.
6. SECVENŢĂ UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ.
7. BASTIONUL CROITORILOR.

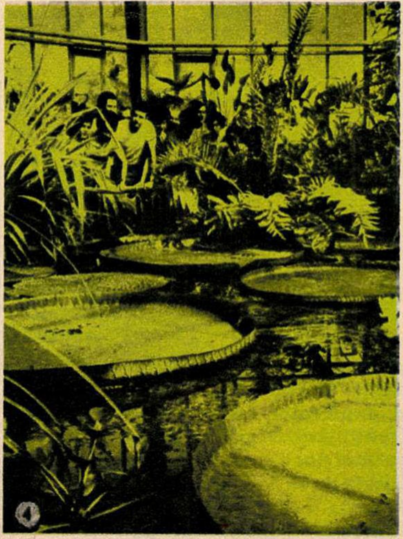

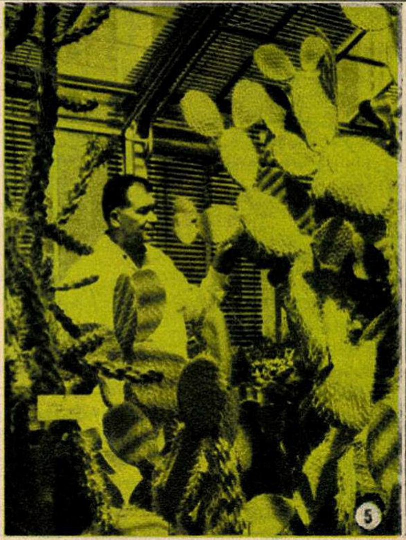

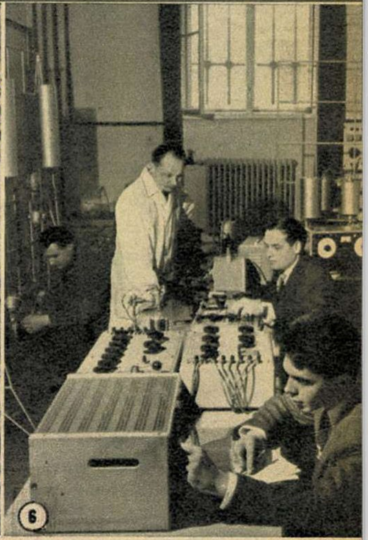

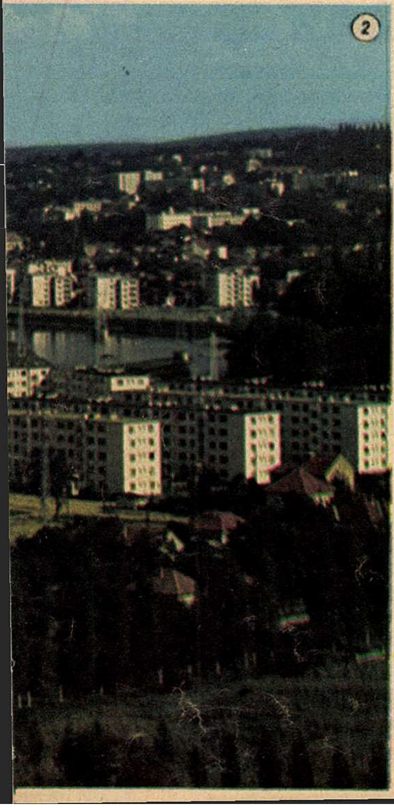

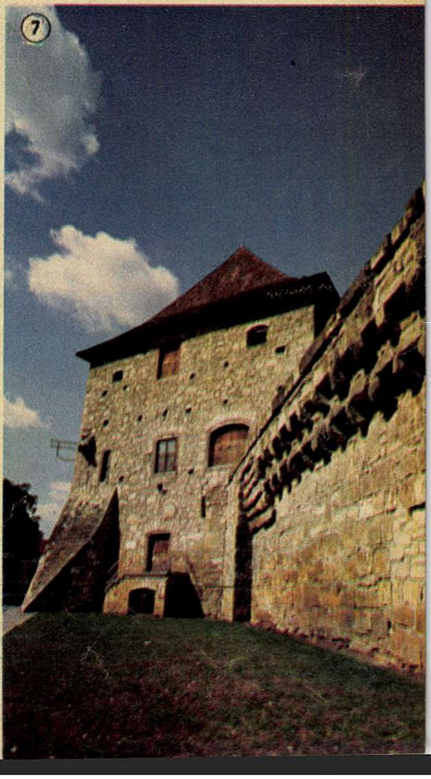

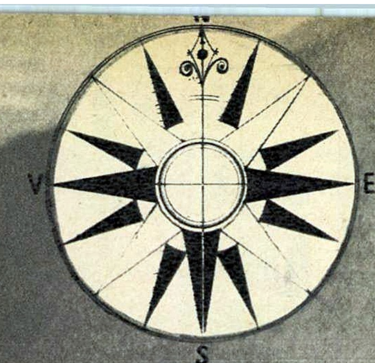

SE NUMEȘTE OM FIINȚA CAPABILĂ SĂ-ȘI PROPUNĂ ȚELURI CE PAR DE NEATINS ȘI PE CARE LE ÎMPLINEȘTE TOTUȘI. OMUL A VRUT SĂ STRĂBATĂ MĂRILE ȘI A IZBUTIT S-O FACĂ, A ȚINUT SĂ ZBOARE ȘI A ZBURAT, ORICÎT DE GREU A AJUNS LA REALIZAREA GÎNDURILOR SALE. O ASEMENEA ȚINTĂ DEMNĂ DE ÎNDRĂZNEALA ȘI TENACITATEA FIINȚEI UMANE A FOST ȘI ATINGEREA POLILOR PĂMÎNTULUI. LA 60 DE ANI DE LA DESCOPERIREA POLULUI NORD, ÎNCHINĂM ACESTE PAGINI EROILOR DEȘERTULUI ALB.

1. Mister Polul Nord: R.E.PEARY în «costum de voiaj».

2. PEARY, descoperitorul Polului Nord, și AMUNDSEN, primul care a atins Polul Sud, într-o fotografie istorică prilejuită de prima lor întîlnire.

3. Mijloacele moderne de cercetare transformă peisajul arctic

4. Dirijabilul «Italia» la Baie du roi,

CUTEZĂTORII DEȘERTULUI ALB

Acolo, departe, unde se unesc toate meridianele, unde stelele nu apun niciodată, iar ziua și noaptea durează cîte șase luni se află Polul Nord.

Pentru a pătrunde tainele pămînturilor și apelor situate dincolo de cercul polar nordic, mulți exploratori s-au avîntat pe drumul alb și tăcut al înghețului veșnic. O parte dintre aceștia au plătit cu viața îndrăzneala lor.

Prima expediție polară care a izbutit să învingă stihiile Arcticei și să aducă o lumină nouă în cunoașterea ei a fost a norvegianului Fridtjof Nansen, **care ajunsese în anul 1896 la 86°14', punct aflat la o distanță de 360 km de Polul Nord.**

În acel timp, R.E. Peary **ajunsese numai pînă la 82° latitudine nordică și nota în jurnalul său:** «Ne era aproape cu neputință să credem că ne găseam pe coasta nordică a Groenlandei cînd am văzut, pe culmea arcuită a stîncilor, maci galbeni...» **Într-o altă încercare, Peary a găsit doi meteoriți care se pot vedea și astăzi în Muzeul de istorie naturală din New York.**

În anul 1906, Peary a pornit din nou, cu vasul «Roosevelt», hotărît să atingă polul. Împreună cu 50 de eschimoși, a petrecut iarna la capul Sheridan din nordul Groenlandei. În februarie au părăsit cu toții baza și s-au avîntat peste banchiza ce acoperea apele bazinului Arctic. Dar la 87° latitudine nordică deplasarea ghețurilor plutitoare și crăpăturile i-au obligat să se reîntoarcă. Descurajat de faptul că și această tentativă a dat greș, el a explorat coasta de nord-vest a Groenlandei și a insulei Ellesmere. Jurnalul său ne destăinuie sentimentele lui Peary: «Satisfacția mea este amestecată cu o umbră de tristețe și regret, deoarece aceasta pare să fie ultima mea expediție în Arctica».

Dar îndrăznețul explorator nu se putea împăca cu gîndul renunțării. După ce strînse fondurile necesare unei noi expediții, Peary — care împlinise vîrsta de 50 de ani — plecă, în august 1908, în cea de a opta și ultima sa expediție. Planul prevedea împărțirea oamenilor în șase formațiuni: un grup înaintaș și cinci grupuri de sprijin. Fiecare dintre acestea din urmă era alcătuit dintr-un membru al expediției și din trei eschimoși. Ele aveau ca sarcină să traseze drumul și să ridice colibe pentru cei din grupul înaintaș, scutindu-i pe aceștia de munci grele. Urma ca de la latitudinea nordică de 88° înaintașii să continue singuri calea spre pol, luînd cu ei provizii suficiente, iar apoi să se înapoieze pe drumul marcat de grupurile de sprijin.

La 15 februarie 1909 expediția a ajuns la baza de la capul Columbia, punctul cel mai nordic al Groenlandei, situat la 83° latitudine nordică. De acolo pînă la Polul Nord mai sînt 760 km.

Grupul de înaintași urma să fie condus de Peary, iar cele de sprijin de Mac Millan, Bartlett, Borup, Marvin și negrul Henson.

Grupul de sprijin al lui Bartlett a plecat primul. A doua zi au pornit și celelalte. Pășind peste urmele lăsate de grupurile de sprijin, Peary a reușit să ajungă fără nici o piedică pînă la 85°. Dar acolo grupul lui Borup întîrzie să sosească cu alimente și petrol. Eschimosul Seegloo, gonind neîntrerupt cu sania timp de 18 ore, l-a ajuns totuși pe Peary. Pentru curajul și eroismul său, Peary l-a ales să-l însoțească în ultima etapă spre pol.

Pe măsură ce înaintau, grupele de sprijin au fost trimise treptat înapoi la bază, astfel că de la latitudinea nordică de 87°30' grupul lui Bartlett a fost ultimul care s-a înapoiat la capul Columbia.

Peary, împreună cu Henson, Seegloo și alți doi eschimoși au pornit mai departe pe marea înghețată, care devenise netedă. După un marș de cinci zile, în care timp au străbătut 234 km, au ajuns, în dimineața zilei de 6 aprilie 1909, **la latitudinea nordică de 89°55', adică în regiunea nemijlocită a Polului Nord. Mitul inaccesibilității Polului Nord era spulberat. O performanță unică, însuflețitoare și astăzi, după șase decenii.**

La 7 aprilie grupul a pornit îndărăt, adăpostindu-se în colibele care-i așteptau pe drumul de înapoiere.

În amintirea victoriei lui Peary, poporul american a ridicat, în 1932, la capul York, în Groenlanda, un monument de marmură neagră, avînd forma literei P.

AUREL LECCA

Pierduți printre ghețuri, exploratorii forțează porțile spre necunoscut.

ZBORUL PESTE POL

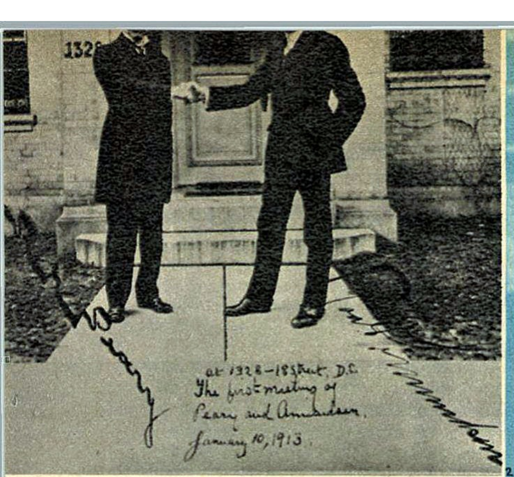
1328
at 1328–18 Street, D.C.
The first meeting of
Peary and Amundsen.
January 10, 1913.

2

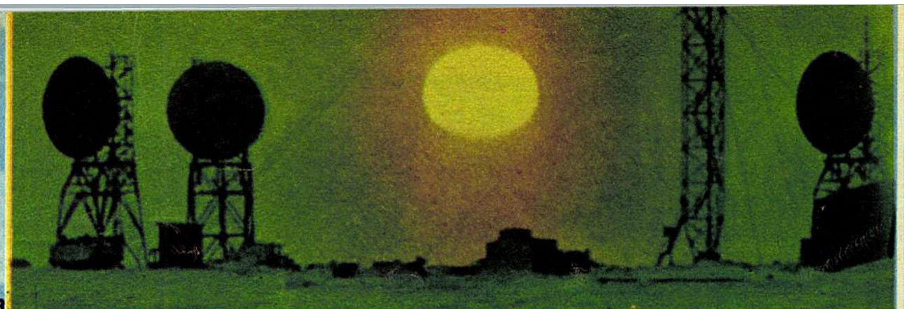

3

Expediția lui Nansen la bordul celebrului vas «Fram» și progresul navigației cu balonul îi sugerează savantului suedez Auguste Andrée, **la sfîrșitul veacului trecut, o idee îndrăzneață: să traverseze calota polară nordică pe calea aerului!**

Pe coasta de nord a Spitzbergului, Andrée construiește un hangar. Aci va fi adăpostit «Oern» («Vulturul»), un balon sferic de 500 mc, cu care va încerca realizarea îndrăznețului său proiect.

În plină zi polară a anului 1897, Andrée, însoțit de Knut Fránkel și Nils Strindberg, se urcă în nacelă, gata de drum. «Tăiați cablurile!» comandă, gîtuit de emoție, Andrée. Eliberat, balonul se desprinde de Pămînt și, purtat de vîntul ce suflă favorabil, ia calea spre miazănoapte...

Temerarii călători nu bănuiesc că gheața ce se depune pe balon — fenomenul se numește givraj — îi va duce la pieire: un colț de gheață sparge învelișul aerostatului. În zadar aeronauții aruncă proviziile, aparatele, balonul pierde mereu din înălțime. Un porumbel și două mesaje în butelii de sticlă sînt ultimele vești pe care le mai trimit omenirii acești eroi ai văzduhului.

Treizeci și trei de ani mai tîrziu sînt descoperite urmele expediției, iar un an mai apoi este găsit aparatul fotografic al lui Andrée. Developate, clișeele au povestit întreaga tragedie.

Alți cutezători încearcă, începînd cu primul deceniu al secolului nostru, cucerirea Polului Nord pe calea aerului. Tentativele lor au însemnat însă tot atîtea înfrîngeri: baloanele și aeroplanele lor au fost nevoite să facă, din cauza stihiilor dezlănțuite, cale întoarsă. Polul își apăra cu strășnicie tainele.

Exploratorul norvegian Roland Amundsen **se avîntă și el în marea competiție. Mai întîi cu un modest «Farman», apoi cu un «Curtiss» și în sfîrșit cu un avion «Junkers». Zadarnic. În 1925, ajutat de americanul Lincoln Ellsworth, întreprinde o nouă expediție la bordul a două puternice aeroplane «Dornier». Furtuni sau defecțiuni tehnice îi întorc din drum ori de cîte ori pornesc spre pol...**

Amundsen însă nu se dă bătut: va cuceri Polul Nord cu ajutorul unui dirijabil! La 7 mai 1926 aparatul, construit de Umberto Nobile și purtînd numele «Norge» («Norvegia»), se află la Spitzberg. Etapa următoare a expediției are ca punct terminus Nome. Peste cîteva zile «Norge» decolează din nou. Din echipaj fac parte, alături de Amundsen, Umberto Nobile (Italia), comandantul aeronavei; Rüser Larsen — ofițer navigant (Norvegia), Gottward și Lincoln Ellsworth (S.U.A.). La 450 m altitudine termometrul arată 70° sub zero! Timpul este liniștit; pe țărm se zăresc cîteva foci... Se mărește viteza. Polul trebuie atins cît mai curînd.

10 mai, orele 8,55. «Norge», cu motoarele duduind din plin, zboară deasupra Polului Nord. Aparate de navigație de mare precizie indică fără greș punctul mult dorit de pe calota înghețată!

În drum spre Point Barrow se formează givraj. Suflul elicelor proiectează cioburi de gheață în învelișul aeronavei. Se ordonă aterizarea forțată. Un mecanic coboară pe o scară de frînghie și ancorează la Teller. Se constată că dirijabilul dusese cu sine peste o tonă de gheață!

Oricum, expediția s-a sfîrșit cu bine, membrii echipajului au de ce să se îmbrățișeze fericiți. Prima aeronavă care traversase polul însă nu fusese dirijabilul «Norge», ci avionul «Josephine Ford», un trimotor «Fokker» montat pe schiuri, iar adevăratul descoperitor al Polului Nord nu fusese Amundsen, ci americanul Richard Byrd!

Aflînd de intenția cunoscutului explorator norvegian, Byrd hotărîse să realizeze el performanța. Pornind din Spitzberg la ora 1,50 noaptea, el se îndreptă spre ținta călătoriei cu toată viteza. La 60 km de pol unul dintre motoare se oprește. Benett, coechipierul său, se teme de un accident și-i cere să aterizeze, dar Byrd nici nu vrea să audă. Pe negîndite motorul defect reîncepe să funcționeze și astfel, la 9 mai 1926, cu o zi înaintea lui Amundsen, «Josephine Ford» traversează cel dintîi prin văzduh Polul Nord.

Oricum, meritul lui Amundsen e neștirbit: «Norge» este prima aeronavă mai ușoară decît aerul care trece peste pol!

Doi ani mai tîrziu, Nobile **inițiază și el o expediție. Aeronava e de același tip cu «Norge»: dirijabilul «Italia». Scopul expediției are un caracter științific mai pronunțat: măsurători ale cîmpului magnetic polar, ale electricității atmosferice, verificarea existenței unor pămînturi semnalate de Croker și multe altele. De toate acestea aveau să se ocupe Malmgren (Suedia), Behunek (Cehoslovacia), Eredia și Ventremoli (Italia). Din personalul tehnic fac parte comandorii Zappi și Mariani, căpitanul Viglieri, radiotelegrafistul Biaggi și alții. Decolarea are loc în cadrul unei mari solemnități la Milano, oraș care a sprijinit expediția.**

La 23 mai 1928 polul este survolat. Sînt executate cîteva ocoluri de onoare, echipajul lansează peste bord trei drapele, se fotografiază...

La înapoiere nava aeriană intră într-o ceață compactă. Givrajul îngreuiază și sfîșie învelișul balonului. La 26 mai un mesaj prin radio anunță lumii întregi situația disperată. Patru ore mai apoi, o furtună puternică izbește dirijabilul de ghețuri. Nacela rămîne prinsă între sloiuri numai cu vreo opt oameni, aerostatul este smuls de furtună cu ceilalți membri ai echipajului și spulberat în nesfîrșita împărăție a viscolelor.

După mai multe zile, trei dintre supraviețuitori pornesc pe jos, nădăjduind salvarea: Mariani, Zappi, Malmgren. Restul rămîn într-o tabără improvizată. Biaggi transmite prin radio zi și noapte. Posturile de radio din mai multe țări încearcă să intre în contact cu expediția. În zadar. Și tocmai cînd întreaga lume o considera definitiv pierdută, un tînăr radioamator din Arhanghelsk recepționează cu un aparat cu galenă mesajul aproape imperceptibil...

În întreaga lume vestea dătătoare de speranțe se răspîndește cu iuțeala fulgerului. Se organizează expediții de salvare. Suedia trimite cîteva spărgătoare de gheață; mai mulți aviatori italieni pornesc în zbor spre Baie du roi. În total, 16 nave și 21 de avioane ale diferitelor state iau parte la operațiile de salvare. Pilotul suedez Lundborg reuseste să aterizeze cu un avion cu schiuri și-l ia pe Nobile. La înapoiere, vrînd să mai salveze și pe alții, capotează la aterizaj și... rămîne și el prizonierul Polului Nord! Vaporul sovietic «Malighin» și vasul italian «Città di Milano» sînt imobilizate între sloiuri. Amundsen, la bordul marelui hidroavion «Latham-47», pornește grabnic cu ajutoare; aeroplanul se prăbușește însă, ducîndu-i în adîncurile Mării Barents pe inimoșii salvatori.

4

Un alt avion alimentează pe calea aerului restul de cinci exploratori. Aviatorul sovietic Ciukovski descoperă, după nenumărate zboruri de recunoastere, adăpostul expediției. El comunică spărgătorului de gheață «Krassin» poziția taberei. Supraviețuitorii sînt găsiți și luați la bord. Cu trei zile mai înainte fuseseră descoperiți Mariani și Zappi. Malmgren nu mai era.

Această pildă de colaborare internațională a rămas în istorie, ca și eroismul exploratorilor nordului. Zburînd astăzi, la bordul avioanelor moderne, pe deasupra Polului Nord, contemporanii noștri își amintesc numele lor.

ROMULUS ALEXANDRESCU

Zona polară astăzi — o regiune «aglomerată...»

AM
FORA
SABI
NĂ

AMFORA SABINĂ

UN SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM

DE POP SIMION

Astfel au mințit cei trei, în fapt de ziuă, în zori, după care, tulburați de întorsătura pe care o iau lucrurile, s-au suit în autocar, ocupînd locuri diferite. Fiecăruia i-ar fi fost ușor să nu umble cu ascunzișuri, zicînd sus și tare. «Da, domnule, Sabina m-a chemat», însă nu avea siguranța că celălalt este sau nu în posesia aceluiași secret, pe care n-ar fi voit să-l divulge. De aceea se spionează acum. Se spionează cu perseverență și încăpățînare. Fiecare vrea să fie pentru o clipă fachir sau prestidigitator, spre a-l buzunări pe celălalt, spre a-i căuta în buzunarul de la piept. De ce? Să știe dacă are ori ba scrisoarea de la Sabina. O au toți trei. Însă conținutul diferă de la caz la caz, precizează Epsilon.

Cei trei vor rămîne deocamdată în necunoștință de cauză, închiși în colivia bleu-argintie a autocarului, ca trei scatii care ar ciripi și nu știu ce. Scrisorile pe care le dețin, adevărate bijuterii, vor fi date în vileag, se înțelege, însă neprevăzutul ne obligă să ne oprim o clipă altundeva, tot pe respectiva șosea, însă cu un număr de trei kilometri mai sus, mai la nord, unde fachirul și prestidigitatorul în carne și oase, maestrul Dio-Mio, face cuie în șosea. Taximetrul în care se afla are o pană de toată frumusețea. Deși e un du-te-vino automobilistic, omului în pelerină și ghete cu elastic nu-i reușește auto-stopul; își agită cu disperare pălăria-țilindru și bastonul-umbrelă, foarte neplăcut surprins de ploaia și vîntul Dobrogei, care îi aburesc sticlele ochelarilor cu ramă lată, luîndu-i vederea, pe cînd smoculețul de mustăcioară își pierde forma de bărzăune roșcat, gata să-și ia zborul, de sub nările lui ciupite de vărsat; bărzăunul e ud și pleoștit, nu-și ia zborul.

14. URMAȚI-MĂ!

Plouă mărunt, plicticos. Ziua plumburie se dezghioacă greu. Deși-i tîrziu, trecut de ora zece, locatarii cortului portocaliu lenevesc dulce; lenevesc e un fel de a spune, pentru că atît Dim cît și Amazoana au decis să-și ocupe întîiele ore ale dimineții cu preocupări intelectuale. Epsilon scrie, scrie de zor, rozînd în chip barbar coada pipei sale, ca peste o secundă să o vîre în tureatca bocancului, în ceașca cu zaț de cafea, sau în paharul de whisky and soda, preocupat ca serialul său polițist să țină pasul cu ancheta în plină desfășurare, încît rezultatul acesteia să cadă ca trăsnetul în finalul — surpriză al scrierii sale. «Dar unde mi-i pipa?» se enervează Epsilon, trezindu-se cu buzele inundate de cerneală verde; din nebăgare de seamă și prea mare concentrare asupra unui personaj capabil de crimă, începuse să-și fumeze stiloul. Pe Sabina o umflă rîsul, mușcă marginea sacului de dormit; de fapt o adevărată plapumă-sac umplută cu puf de pinguin; întinde mîna și scoase pipa buclucașă din paharul de whisky și o așază lîngă Dim cel distrat. Ce să faci cu un asemenea tată? E mereu cu capul în nori. Mintea lui plutește în irealitățile pe care le scrie. E un copil. Un copil cu care te joci toată ziua. Dacă n-ar fi cum e, ar trebui inventat. Bun! Fraza trebuie reținută; Amazoana o notează rapid în jurnalul intim, neuitînd să fixeze cu lux de amănunte scena cu pipa, descriere de nelipsit din lucrarea pe care o elaborează în secret și care se va intitula «Vă dezvălui trucurile tatălui meu», sau «Nu dați crezare autorilor de romane polițiste». În orice caz, ceva senzațional. Ei, gata leneveala. Scatiii ar putea sosi. Așteptîndu-i, n-a pus pleoapă pe pleoapă mai toată noaptea. Mintea ei a măcinat un număr de variante ale planului pe care urma să-l pună în aplicare. Nu-i pare rău, deși are fața cam palidă, ochii topiți și nasul bleg; o să întîrzie nițel în fața oglinzii, frecîndu-și pomeții obrajilor ca să-și pună sîngele în mișcare, va face niște exerciții de gimnastică suedeză la sol, puțină respirație controlată, un pic de fugă și, gata, totul va fi în regulă. Amazoana va fi suficient de proaspătă și de drăguță la înfățișare ca vreunul dintre cei trei să nu-i spună ca de obicei: «Ești ca o mîță moartă». Va înfuleca imediat un baton întreg de ciocolată, după care va avea ochii strălucitori și va fi bine dispusă și... Dar dacă nu sosesc pișicherii? Un asemenea gînd o înfurie pe fata-băiețoi. Doar le scrisese clar, mură-n gură, făcîndu-le rara cinste, să le adreseze individual cîte o recomandată și în plic tăiat pe diagonală cu linie bleumarină, anvelope de corespondență extrem de simpatice aduse de Dim de la Havana. Hîrtia lor e vag parfumată și, nu încape îndoială, fleții se vor lăuda în lume, vor flutura plicurile acelea în dreapta și-n stînga. Să fi omis a le comunica vreun amănunt important? Imposibil. Amazoanei nu-i scapă niciodată esențialul. Are o minte-brici și rezolvă multe, foarte multe, prin gest-reflex. Dar ia să răscolim vorbăria închisă în cele trei plicuri havaneze.

-2-

Lui Adrian i-a zis-o direct: «Vino, mă, cît mai repede. Zău că nu te mint, Adișor dragă. De, o să-ți pară rău, îți dau bicicleta, gest pe care sper să nu mi-l refuzi. Aici, la Histria, e un necontenit «Rio Bravo», iar tu vei sosi, dacă nu mă înșel, răspoimîine, cu autocarul acela plicticos, cînd eu te voi aștepta în șosea și vei primi pupi mulți, mulți...»; scrisoare sentimentală cu care îl cîștigi imediat pe frățiorul cu nas mic, cît butonul de sonerie. Păcat că nu i-a spus să-și aducă vioara. N-ar strica un concert în aer liber, printre sinistrele ruine și răufăcătorii camuflați, prilej cu care Sabina ar dansa. Poate că o aduce totuși, pentru că Adrian, știe-se, a devenit un rob al viorii, nu se desparte de instrument.

Pe Nițeluș-Purceluș l-a luat pe coarda sensibilă: «Faci cum vrei băiete, însă aici e o natură mișto; îți alcătuiești un ierbar de rarități, fără să mai spun că găsești lăcuste care lasă venin brun din mandibule, nurci cafenii-roșcate, pescăruși morți, schelete albicioase de crabi. Faci cum vrei, băiete, însă eu te aștept, pa». Totul e o bazaconie și o invenție, care ar putea fi, la urma urmei, adevărată; Amazoana nu a avut timp să hoinărească, să cerceteze împrejurimile. O va face în compania lui Nițeluș-Purceluș, respectivul fiind un as în științele naturale, știe fel de fel de mortăciuni existente pe treptele biologiei.

Vericul Mircea, un încăpățînat și un mutos, trebuia convins prin a-i stîrni orgoliul personal. «Te lauzi cu mușchii tăi, Mirciulică; ei, află că e nevoie de ei însă, bagă bine de seamă! nu scoți o vorbă, că te stinge taică-tău în bătaie, iar mie îmi strici combinația cu bandiții. Adă și arcul metalic cu care îți antrenezi bicepșii, dar nu și greutățile, pentru că sînt aici bolovani destui, așa că... servus, mă! Hai, că nu-i pieri!»

Astfel i-a îmbiat Amazoana pe cei trei, trimițîndu-le plicuri havaneze cu hîrtie vag parfumată. Fata-băiețoi dă la o parte un fald de cort; se uită la ziua sură care invadează cîmpia cu ploaie măruntă, sîcîitoare; curge în fîșii prelungi, vine dinspre Hercinici ca un tăvălug și... și ce să vezi? În peisajul umed, la doi pași de cort, se ivesc trei siluete în mișcare.

-3-

— Au! pardon! strigă Sabina intrînd în panică și dispare înlăuntrul cortului portocaliu; băieții, prea picați pe neașteptate, au zărit-o pe Amazoană exact cum aceasta n-ar fi voit, în pijama bleu, cu volănașe, ceea ce nu-i convine. N-au decît să aștepte afară în ploaie pînă își dă cu pieptenele prin păr și își pune ceva pe ea. Ca să nu-i mureze prea tare, Sabina azvîrle prin deschizătura cortului umbrela ei telescopică și un trenci de al lui Dim. În rest, îi va duce cu vorba și totul va fi cum nu se poate mai...

— Salve-salve! Bun venit mușchetari!, îi ia Amazoana în primire, copleșindu-i pe cei trei cu atenție. Cum ați călătorit? Ei, da. Nu m-am înșelat. Bagajele vi le lăsați la han, unde veți primi și un ceai de cea mai bună calitate. Hornimans. Fac cinste. Gata. N-avem timp de pierdut. Vom explora necropola.

— Poftim?!

— Nici un poftim; vă explic eu esențialul, le ia Sabina vorba din gură. Ne-cropola e o hrubă hexagonală în care doi savanți au găsit treizeci și trei de schelete care...

— Care ce?

— Mucles! Asta-i partea științifică a chestiunii, care pe noi, ca să zic așa, ne lasă rece, sporovăiește fata-băiețoi, nedîndu-le celorlalți răgaz. Noi trebuie să aflăm cine sînt vizitatorii de azi ai fostului lăcaș de schelete și cu asta punct; restul la fața 'locului. Înțeles? Urmați-mă!

(va urma)

AGENDA MINITEHNICUS

UNITĂȚILE AGRICOLE SOCIALISTE RĂSPUND CHEMĂRII LANSATE DE I.M.A. HĂRMAN — JUD. BRAȘOV

La redacție au sosit scrisori din partea unor unități socialiste care au aderat cu entuziasm la chemarea lansată de I.M.A.-HĂRMAN. Cu deosebită satisfacție notăm călduroasele răspunsuri trimise de **I.M.A.-BERZOVIA — JUD. CARAȘ SEVERIN, I.M.A. — REMETEA MARE — JUD. TIMIȘ** și **I.M.A.-BRĂILA — JUD. BRĂILA.**

În următoarele numere vă vom comunica și alte răspunsuri primite la redacție.

IMPORTANT!

RUGĂM CONSILIILE JUDETENE, MUNICIPALE ȘI ORĂȘENESTI ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR CARE AU HOTĂRÎT SĂ ORGANIZEZE ADUCEREA OBIECTELOR PENTRU CONCURS CU MIJLOACE PROPRII SĂ SE ANUNTE REDACTIEI CU CEL PUTIN DOUĂ ZILE ÎNAINTE, PRIN TELEFON, LA NR. 17.60.10 INTERIOR 1458 PENTRU CA REDACTIA SĂ POATĂ PUNE LA DISPOZITIE RECEPTIONERI ÎN ZIUA SI LA ORA ANUNTATĂ.

Confesiune

Cînd mă scol dimineaţa
Îmi pun pe obraji trandafirul zorilor,
În ochi îmi pun safirul cerului
Şi lacrima lui, roua,
În păr îmi pun spicele lanului
Şi cînd mă oglindesc în apa frumuseţii
Îmi văd chipul,
Chipul cel îngrozitor de sincer,
Cum tremură în topazul apei
Speriindu-se de propria-i sinceritate.

SECHE IRINA
Şcoala generală nr. 5,
Bucureşti

Ah, marea...

Vai, ţărmul ei primeşte şi albă şi-obosită
Cenuşa despletită a păsărilor stinse!...
Vai, codrul de pe ţărmu-i jeleşte-n tril de ierburi
Mioarele-adormite în scoici de stele ninse!...

Pe prispa călătoare şi blîndă de nisip
Vai ciutele-ngenunche cîntînd adînc spre ape
Cum zburdă vai, departe umbroşii pescăruşi,
Cum cad apoi în valuri, tăcuţi, ca nişte pleoape!...

DRAGOMAN MIHAI RĂHĂIANU
Şc. generală nr. 3,
Alba-Iulia

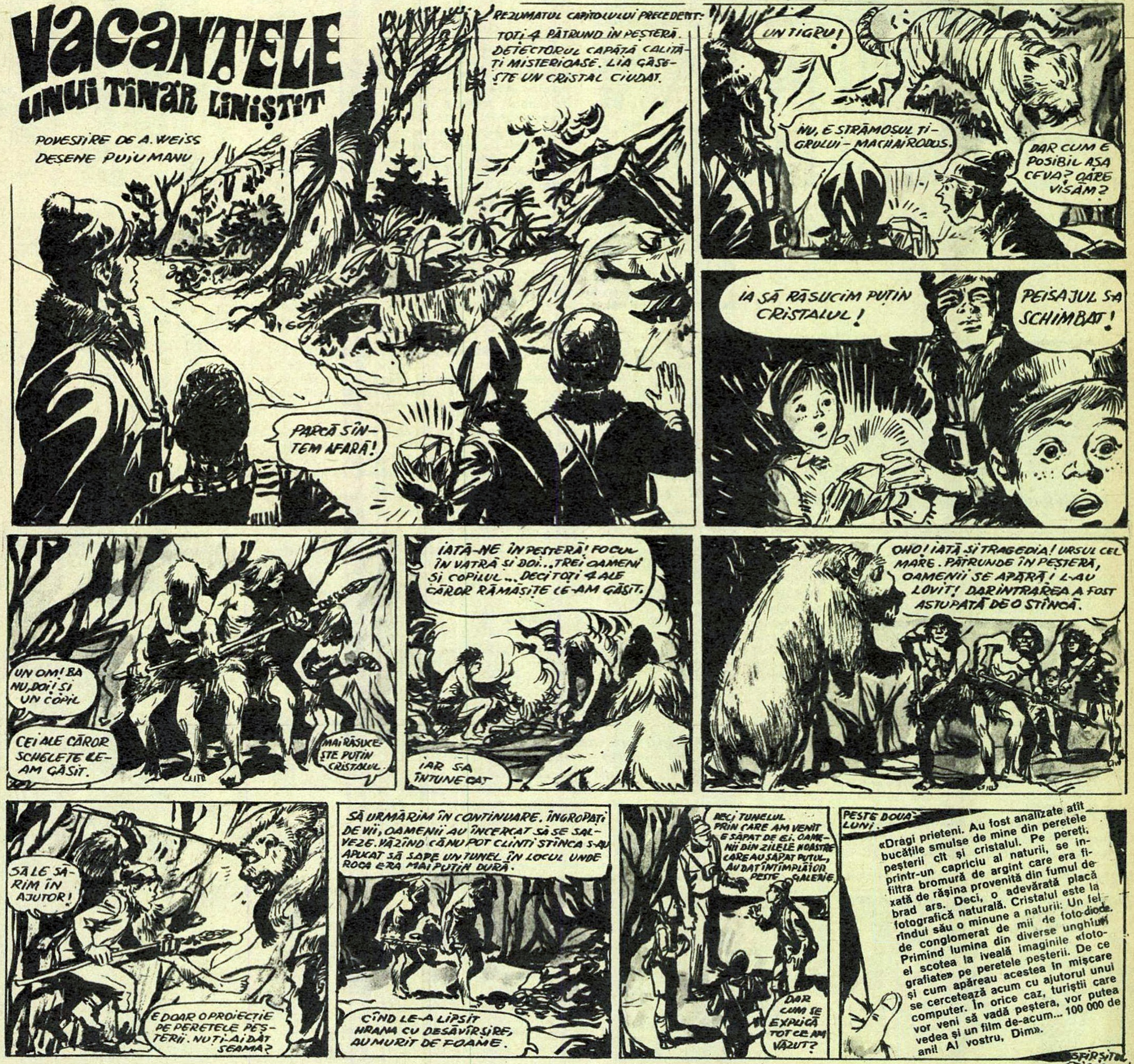
VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
POVESTIRE DE A. WEISS
DESENE PUIU MANU
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: TOȚI 4 PĂTRUND ÎN PEȘTERĂ. DETECTORUL CAPĂTĂ CALITĂȚI MISTERIOASE. LIA GĂSEȘTE UN CRISTAL CIUDAT.
PARCĂ SÎNTEM AFARĂ!
UN TIGRU!
NU, E STRĂMOȘUL TIGRULUI – MACHAIRODUS.
DAR CUM E POSIBIL AȘA CEVA? OARE VISĂM?
IA SĂ RĂSUCIM PUȚIN CRISTALUL!
PEISAJUL S-A SCHIMBAT!
UN OM! BA NU, DOI! ȘI UN COPIL
CEI ALE CĂROR SCHELETE LE-AM GĂSIT.
MAI RĂSUCEȘTE PUȚIN CRISTALUL.
IATĂ-NE ÎN PEȘTERĂ! FOCUL ÎN VATRĂ ȘI DOI... TREI OAMENI ȘI COPILUL... DECI TOȚI 4 ALE CĂROR RĂMĂȘIȚE LE-AM GĂSIT.
IAR S-A ÎNTUNECAT
OHO! IATĂ ȘI TRAGEDIA! URSUL CEL MARE. PĂTRUNDE ÎN PEȘTERĂ, OAMENII SE APĂRĂ! L-AU LOVIT! DAR INTRAREA A FOST ASTUPATĂ DE O STÎNCĂ.
SĂ LE SĂRIM ÎN AJUTOR!
E DOAR O PROIECȚIE PE PERETELE PEȘTERII. NU ȚI-AI DAT SEAMA?
SĂ URMĂRIM ÎN CONTINUARE. ÎNGROPAȚI DE VII, OAMENII AU ÎNCERCAT SĂ SE SALVEZE. VĂZÎND CĂ NU POT CLINTI STÎNCA S-AU APUCAT SĂ SAPE UN TUNEL ÎN LOCUL UNDE ROCA ERA MAI PUȚIN DURĂ.
CÎND LE-A LIPSIT HRANA CU DESĂVÎRȘIRE, AU MURIT DE FOAME.
DECI TUNELUL PRIN CARE AM VENIT E SĂPAT DE EI. OAMENII DIN ZILELE NOASTRE CARE AU SĂPAT PUȚUL, AU DAT ÎNTÎMPLĂTOR PESTE GALERIE.
DAR CUM SE EXPLICĂ TOT CE AM VĂZUT?
PESTE DOUĂ LUNI.
SFÎRȘITUL EPISODULUI

«Dragi prieteni. Au fost analizate atît bucăţile smulse de mine din peretele peşterii cît şi cristalul. Pe pereţi, printr-un capriciu al naturii, se infiltra bromură de argint care era fixată de răşina provenită din fumul de brad ars. Deci, o adevărată placă fotografică naturală. Cristalul este la rîndul său o minune a naturii: Un fel de conglomerat de mii de foto-diode. Primind lumina din diverse unghiuri el scotea la iveală imaginile «fotografiate» pe peretele peşterii. De ce şi cum apăreau acestea în mişcare se cercetează acum cu ajutorul unui computer. În orice caz, turiştii care vor veni să vadă peştera, vor putea vedea şi un film de-acum... 100 000 de ani! Al vostru, Dim».

MICRO ENCICLOPEDIE

SPORTUL IN HAINE EXOTICE

În insula britanică Arran, situată lîngă coasta de sud-vest a Scoției, pe lîngă fotbal, cel mai îndrăgit sport este jocul cu frînghia (două echipe, egale ca număr de participanți, trag de capetele unei frînghii, fiecare încercînd să-i aducă pe ceilalți la ei). Obișnuit tinerii din Arran se iau la întrecere cu sportivii din Scoția.

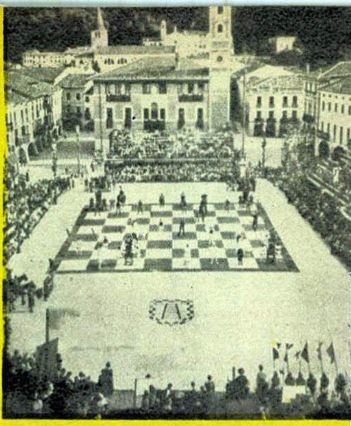

Originea jocului de șah nu este cunoscută nici pînă azi. Cei mai mulți dintre cercetători susțin că jocul a fost conceput de Palamede, regele Eubei, în timpul asediului cetății Troia (1183 î.e.n.). Basoreliefurile vechiului Egipt ne arată un joc asemănător. Există și un joc hindus numit chaturanga, care se aseamănă cu șahul.

Castelanii evului mediu se distrau cu shatranj, un joc de șah cu piese vii. Acest obicei s-a perpetuat pînă în zilele noastre în unele localități din Germania și Italia. Astfel, în orașul italian Marostica, situat la poalele Alpilor Vicentini, are loc anual, între cluburile sportive locale, un concurs de șah cu piese vii, care se desfășoară în piața orașului,

În Camerun, țară africană cu relief muntos, negrii hausa practică o întrecere sportivă care se aseamănă cu boxul. Pumnul drept al luptătorului este înfășurat într-un bandaj de piele. Pugilistul trebuie să stea pe loc și nu are dreptul să miște decît piciorul drept. Cel stîng este încercuit cu un lanț cu clopoței și trebuie să rămînă nemișcat. Boxerul se apără cu mîna stîngă în care ține o amuletă. Lupta se dă cu mîna dreaptă, pînă cînd unul dintre cei doi este doborît sau se declară învins.

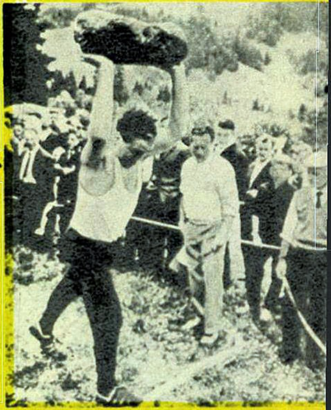

La 30 km sud de Berna, pe platoul de lîngă satul Gruyeres, într-un amfiteatru natural, în fiecare an în luna august se desfășoară serbările sportive ale ciobanilor elvețieni. La aceste serbări, timp de trei zile, păstorii elvețieni se întrec în lupte, alergări, sărituri și aruncarea greutăților. Fiecare disciplină are regulile ei străvechi, cunoscute numai de arbitri aleși din rîndul concurenților. Imaginea alăturată vă prezintă un aspect din timpul rusticei și popularei întreceri a aruncării bolovanului

După cum se știe, Australia a fost populată cu aproape 200 de ani în urmă de coloniștii veniți din toate colțurile lumii. Aceștia au introdus în continentul australian exercițiile fizice și jocurile practicate în țara lor de baștină, care au fost adaptate la mediul local. Alte întreceri sportive au fost copiate de la polinezieni, care sînt mari iubitori ai competițiilor maritime.

Cel mai popular sport din Australia se numește brakess-make (întocmai sportului polinezian cunoscut de aceștia sub numele kekennarou), adică alunecarea (sau călăria) pe valuri. Sportul acesta se practică individual, folosind unul sau două scuturi din scîndură, lungi de aproape doi metri. Brakess-make nu este lipsit de primejdii.

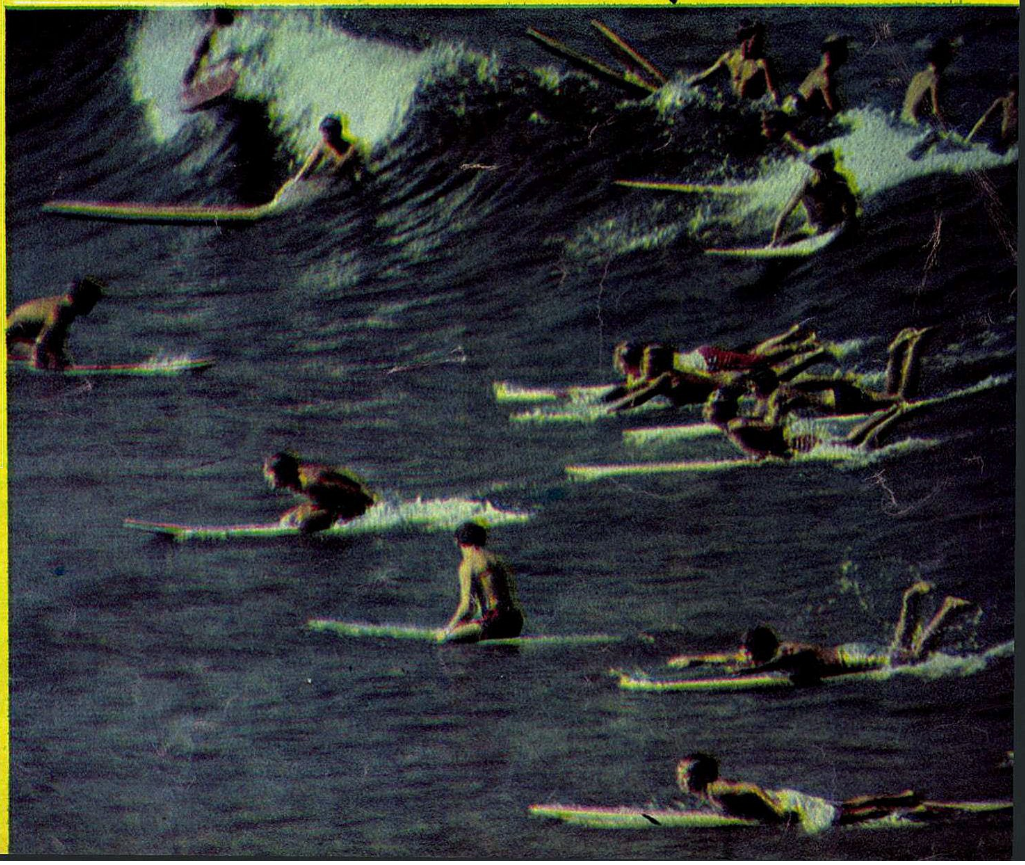

Copiii păzitorilor de vite din Argentina străbat zilnic pampasul în goana cailor. Tinerii gaucho sînt obișnuiți de timpuriu să se arunce în șa din fuga calului și să prindă vitele cu lasso-ul. Din acest motiv ei au o mare dragoste pentru cal, tovarăș și prieten nedespărțit, pe spinarea căruia își petrec cea mai mare parte din zi. Pînă și sportul lor preferat — pato — un fel de baschetbal, îl practică fiind călare. Această veche disciplină sportivă are loc între două echipe, alcătuite fiecare din cîte patru călăreți. Ei se străduiesc să arunce mingea din fuga calului în plasa adversarului lovind-o cu piciorul, cu capul sau umărul. Nu este permisă atingerea ei cu mîna.

Cele mai populare sporturi japoneze sînt judo și beisu-booru — un joc care se aseamănă atît cu crichetul englezesc, cît și cu baseballul american. Stadionul Komazaro din Tokio se umple pînă la refuz atunci cînd au loc întrecerile de beisu-booru între echipele studențești. Jocul este foarte dur și lupta între cele două echipe devine uneori acerbă.

CLUBUL LOGICIENILOR

PROFESORUL UNIVERSITAR EDMOND NICOLAU VĂ OFERĂ SPRE REZOLVARE O NOUĂ PROBLEMĂ DE LOGICĂ DIN CADRUL CONCURSULUI CU PREMII «CLUBUL LOGICIENILOR». AȘTEPTĂM RĂSPUNSURILE VOASTRE RUGÎNDU-VĂ SĂ SPECIFICAȚI PE PLIC PENTRU «CLUBUL LOGICIENILOR NR. 11». DE ASEMENEA, NU UITAȚI SĂ TRECEȚI CLASA ȘI ȘCOALA ÎN CARE ÎNVĂȚAȚI.

ÎN CÎT TIMP ?

Dacă o carie poate să roadă un volum într-un an — străbătînd tot spațiul de la prima pînă la ultima pagină, atunci în cît timp va putea ea să parcurgă întregul spațiu dintre prima pagină a primului volum, pînă la ultima pagină a ultimului volum al operelor lui Conan-Doyle, știind că acestea au șase volume, aranjate în ordine?

Vă dăm mai jos răspunsul problemei de logică publicat la Clubul logicienilor (10) din 6 martie a.c.: 111, 2^{22}, 3^{33} apoi, pentru $n = 4, 5, 6, 7, 8, 9$, numerele n^{n^n} dintre care cel mai mare este 9^{9^9}

***IATĂ ȘI CEI 5 CÎȘTIGĂTORI DIN ETAPA A X-A A CLUBULUI LOGICIENILOR: DORIN MARICAN**, cl. a VII-a C, Șc. generală nr. 21, București; **BIGU SILVIU**, cl. a V-a D, Șc. generală a Casei de copii Siliștea Nouă, jud. Teleorman; **ISPAS CONSTANTIN**, cl. a VI-a, Șc. generală Smîrdan, com. Ciupercenii Noi, jud. Dolj; **ONCIU DĂNUȚ**, cl. a VII-a A, Liceul Trușești, jud. Botoșani; **IONIȚĂ MIRCEA SORIN**, Cartier Mazepa, jud. Galați.*

ANTARCTICA

ORIZONTAL: 1) Arctica sau Antarctica. 4) Anul geofizic internațional înființat în 1957 cu ocazia studiului fizicii globului. 5) Renumit explorator polar englez care atinge Polul geografic al sudului la o lună și ceva după Amundsen, pierind la întoarcere. 6) Singura plantă cu flori găsită în Antarctica de savantul român Emil Racoviță în timpul expediției vasului «Belgica». 8) A fi! 11) Weddell, Bellinghausen sau Ross din Antarctica. 13) Adăpost portativ foarte folosit în expediții. 15) Rupt la mijloc! 16) Strat gros de gheață care în Antarctica atinge 1 500—3 000 m (pl.). 18) Acoperă în întregime al șaselea continent: Antarctica. 20) Golf în Marea Kara. 21) Vasul cu care Amundsen împreună cu 19 oameni și 110 cîini a plecat să atingă polul geografic al sudului. 24) Pe cal. 26) Vulcan în Antarctica ce poartă numele unuia din vasele descoperitorului, exploratorul polar englez sir James Clark Ross. 29) Poezii dintr-un anumit gen. 31) Insulă în Pacific. 32) Bade. 33) Numele științific al pinguinului. 34) Notă muzicală. 35) Aproape... sadea! 36) Pulberea galbenă a florii. 38) Olan. 39) ...de mare (otaria jubata), specie de focă din apele sudice (pl.).

VERTICAL: 1) Împreună cu oceanul Atlantic și Indian înconjoară cu apele sale Antarctica. 2) A ara (reg.). 3) Sîrmă subțire de cupru. 5) Oraș în Franța. 7) Explorator polar norvegian, care la 15 decembrie 1911 a descoperit Polul geografic al sudului. 9) Navigator englez care a făcut patru călătorii la Polul sud fără să aducă vreun aport la descoperirea Antarcticei. 10) Servea în trecut navigatorilor să se orienteze în timpul nopții. 12) Nemărginitele cărări mișcătoare. 13) Una dintre cele mai aspre este în Antarctica (pl.) 14) Carte! 17) Cap în Marea Ross. 15) Al fine! 22) Un cuvînt... la temă (brr!) 23) Aliment consistent. 25) S.O.S. 27) Cea «albastră» este cel mai mare animal din apele sudului. 28) Unul din cele 12 state care au semnat tratatul la 1 decembrie 1959 ce prevede folosirea teritoriului Antarcticii numai în scopuri pașnice. 30) Incapabil. 33) «Pămînt al lui...» descoperit de amiralul francez Dumont-Durville, unde se află Polul magnetic al sudului. 35) Plantă din săraca floră a Antarcticii (pl.). 39) Marcă de ulei pentru automobile.

Dicționar: ADEA, SAAR.

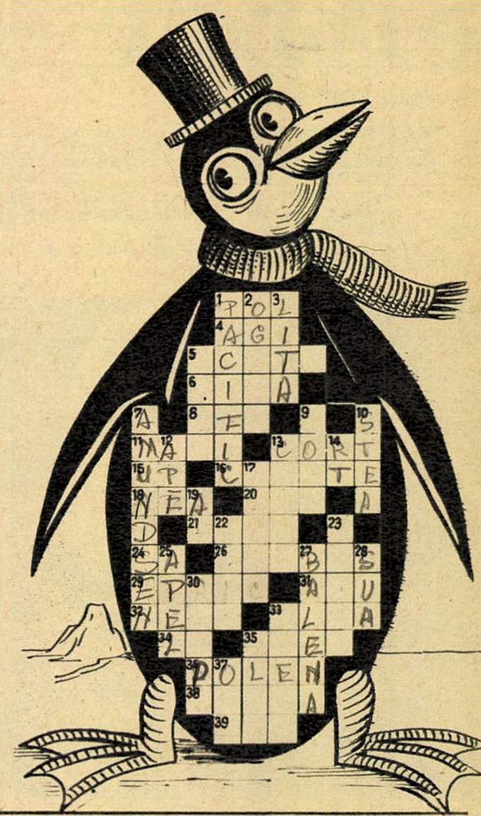

FLORALĂ
(criptografie: 1, 6, 2, 5)

O PETALĂ DE

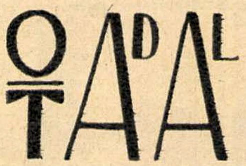

LITERARĂ
(rebus criptografic: 8, 3, 8)

TARTARIN DIN TARASCON

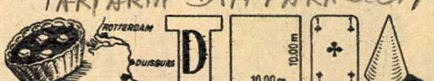

CALCUL INCOMPLET

Nicușor a făcut un calcul, dar fratele său mai mic s-a jucat cu hîrtia și din greșeală a șters cîteva cifre. Acum, din calculul inițial, nu se mai văd decît următoarele:

108 . x. = 801

Lipsesc deci: ultima cifră a deînmulțitului, înmulțitorul și prima cifră a produsului (rezultatului). Puteți voi să refaceți calculul în mod corect?

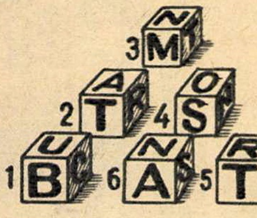

CUBURILE MAGICE

Se dau următoarele semnificații: 1) Încurcătură. 2) Întreg. 3) Mititel. 4) Măreț. 5) Copii. 6) Pitit. Celelalte trei litere de pe suprafețele care nu se văd citite în ordine vor da titlul unei capodopere a poeziei noastre și autorul ei.

PĂTRAT

1. poezie de T. Arghezi
2. veșnic
3. scutești de pedeapsă
4. tovarăș de muncă, prieten
5. fără pereche

Vertical la fel

1	2	3	4	5	
					1
					2
					3
					4
					5

SFINX

PIONIERII CLASEI A V-A, RĂCOASA, JUD. VRANCEA. «Viscolul troienise drumurile și potecile. Oamenii începuseră să facă pîrtie în jurul caselor, în fața porților. Numai la căsuța lui moș Ion — nici o mișcare. Nu erau urme, nu ieșea fum. Cum am văzut, am și pornit la asaltul troianului de zăpadă. Moș Ion era cam bolnav. Am ajutat-o pe mătușa Sanda aducîndu-i lemne și apă. De-ați fi văzut cît s-a bucurat moș Ion... Nici nu bănuia cît îl îndrăgim. Nu știa cu cîtă bucurie venim la casa în care am ascultat atîtea povestiri din trecutul satului, atîtea cîntece bătrînești. Nu știa că multe din cele auzite de la el le-am păstrat într-o culegere de folclor...»

Cu toate că ultimele zile ale acestei ierni au trecut, am ținut totuși, să vă prezentăm un fragment din scrisoarea prietenilor noștri.

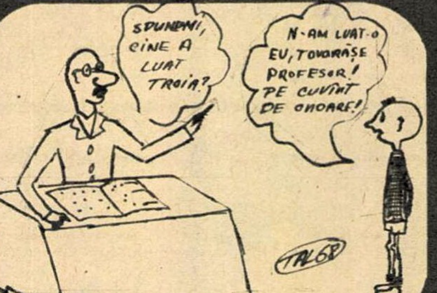
SPUNEMI, CINE A LUAT TROIA?
N-AM LUAT-O EU, TOVARĂȘE PROFESOR! PE CUVÎNT DE ONOARE!
TAL 68

POȘTA REDACȚIEI

O faptă, un gest care înscrie în cotidianul vieții o prezență pionierească. Primiți felicitările noastre, dragi prieteni.

CONDRAT GHEORGHE — MEDIAȘ. Îți vom îndeplini rugămintea publicînd ultima lucrare. Vezi însă, pe viitor, trimite desenele pe coală de bloc. În felul acesta rezistă drumului prin poștă și pot fi reproduse mai bine.

Referitor la planșele expediate, să știi că lucrările trimise redacției nu se mai înapoiază.

TOTH ALEXANDRU — BUCUREȘTI. Din cele două caricaturi o publicăm pe cea mai reușită. Mai trimite.

DUMITRU ȘTEFAN — București, **VASILE CORNEL** — Crevedia, **MICESCU NICOLAE** — Orșova, **ROȘCA VIOREL** — Dor Mărunt, **SAIOC IOANA** — Goicea Mare. Toate întrebările la care cereți răspuns sînt formulate în cadrul unui concurs organizat de Comitetul român de luptă pentru pace.

Dacă doriți să participați la concurs, căutați, în colecții de reviste, de ziare și trimiteți răspunsurile ca rezultat al căutărilor personale.

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

1

Scenariul: COSTACHE ANTON Desene: ALBIN STĂNESCU

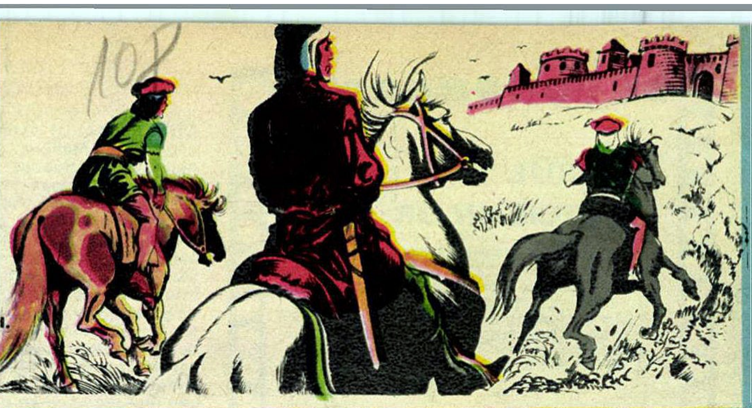

SE STRÎNGEAU HOLDELE A 13-A OARĂ DE CÎND URCASE ÎN SCAUNUL MOLDOVEI MĂRIA SA VODĂ ȘTEFAN. ȚARA CUNOȘTEA CLIPE DE TIHNĂ ȘI BUNĂSTARE CA ÎN VREMEA DE DEMULT A LUI ALEXANDRU CEL BUN. CĂILE DE NEGOȚ ERAU LIBERE ȘI BINE PĂZITE. TURME ALBE DE MIOARE ÎMPÎNZEAU OBCINELE, PE IZLAZURI LARGI ORI ÎN LUNGUL RÎURILOR SE PRĂȘEAU CIREZI DE VITE SI HERGHELII DE CAI. ÎN LIVEZI MERELE ÎȘI ÎNTORCEAU SPRE SOARE OBRAZURI ROȘII DE CĂLUGĂRI BINE HRĂNIȚI.

ÎNTR-UNA DIN ACESTE ZILE DE SFÎRȘIT DE VARĂ, LA SUCEAVA SE OPRIRĂ TREI NEGUȚĂTORI GENOVEZI.

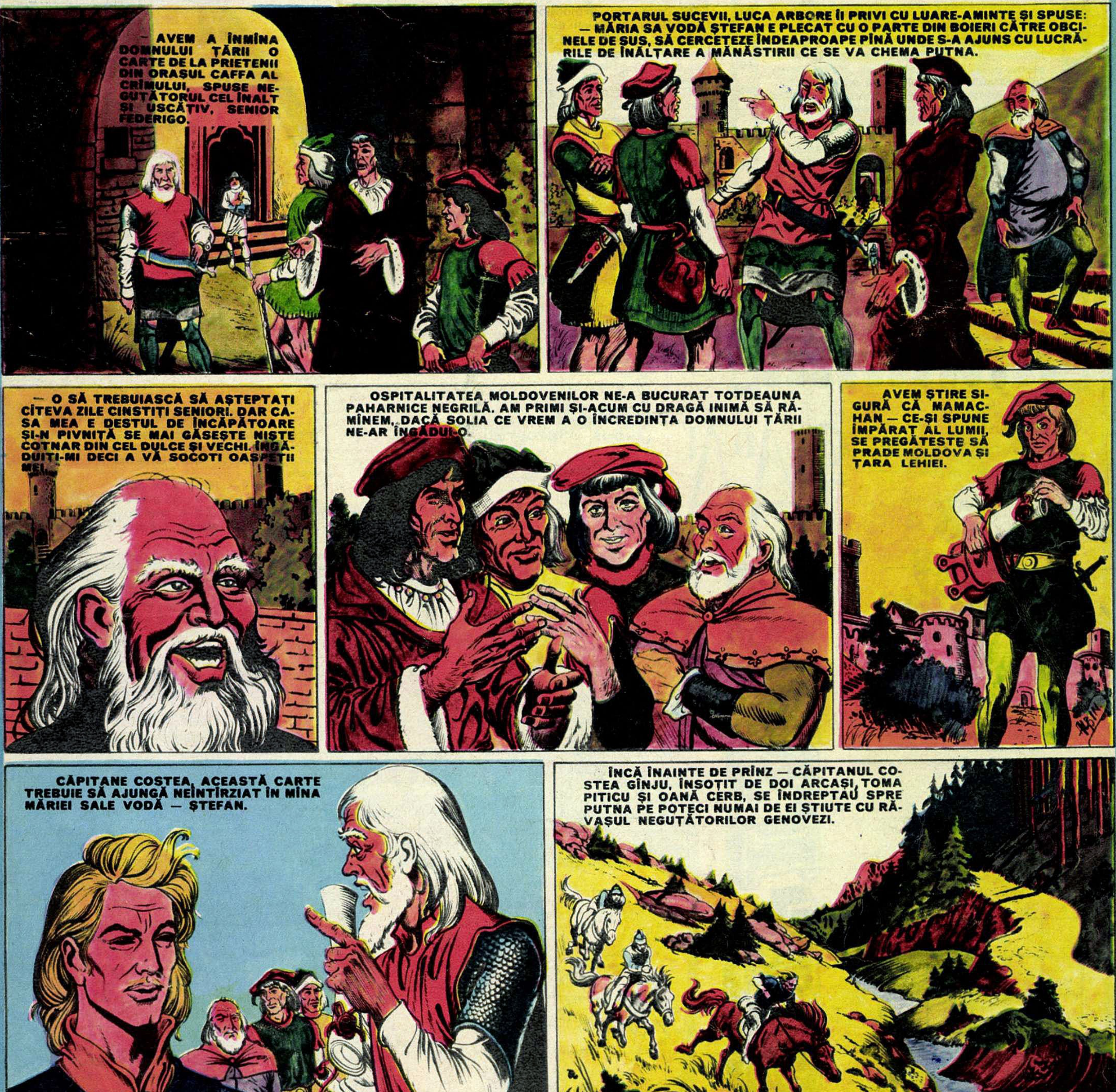
— AVEM A ÎNMÎNA DOMNULUI ȚĂRII O CARTE DE LA PRIETENII DIN ORAȘUL CAFFA AL CRÎMULUI, SPUSE NEGUȚĂTORUL CEL ÎNALT ȘI USCĂTIV, SENIOR FEDERIGO.
PORTARUL SUCEVII, LUCA ARBORE ÎI PRIVI CU LUARE-AMINTE ȘI SPUSE: — MĂRIA SA VODĂ ȘTEFAN E PLECAT CU O PARTE DIN BOIERI CĂTRE OBCINELE DE SUS, SĂ CERCETEZE ÎNDEAPROAPE PÎNĂ UNDE S-A AJUNS CU LUCRĂRILE DE ÎNĂLȚARE A MĂNĂSTIRII CE SE VA CHEMA PUTNA.
— O SĂ TREBUIASCĂ SĂ AȘTEPTAȚI CÎTEVA ZILE CINSTIȚI SENIORI. DAR CASA MEA E DESTUL DE ÎNCĂPĂTOARE ȘI-N PIVNIȚĂ SE MAI GĂSEȘTE NIȘTE COTNAR DIN CEL DULCE ȘI VECHI. ÎNGĂDUIȚI-MI DECI A VĂ SOCOTI OASPEȚII MEI.
OSPITALITATEA MOLDOVENILOR NE-A BUCURAT TOTDEAUNA PAHARNICE NEGRILĂ. AM PRIMI ȘI-ACUM CU DRAGĂ INIMĂ SĂ RĂMÎNEM, DACĂ SOLIA CE VREM A O ÎNCREDINȚA DOMNULUI ȚĂRII NE-AR ÎNGĂDUI-O.
AVEM ȘTIRE SIGURĂ CĂ MAMACHAN — CE-ȘI SPUNE ÎMPĂRAT AL LUMII, SE PREGĂTEȘTE SĂ PRADE MOLDOVA ȘI ȚARA LEHIEI.
CĂPITANE COSTEA, ACEASTĂ CARTE TREBUIE SĂ AJUNGĂ NEÎNTÎRZIAT ÎN MÎNA MĂRIEI SALE VODĂ — ȘTEFAN.
ÎNCĂ ÎNAINTE DE PRÎNZ — CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, ÎNSOȚIT DE DOI ARCAȘI, TOMA PITICU ȘI OANĂ CERB, SE ÎNDREPTAU SPRE PUTNA PE POTECI NUMAI DE EI ȘTIUTE CU RĂVAȘUL NEGUȚĂTORILOR GENOVEZI.

(VA URMA)

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1 telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic «CASA SCÎNTEII». Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Ion DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.